

Årsrapport 2021



norsk
pasientskade-
erstatning

Innhold

I. Leders beretning.....	3
II. Introduksjon til virksomheten.....	6
Oppgaver.....	6
Visjon og verdier.....	6
Organisasjon.....	7
Slik er saksbehandlingen.....	8
Strategi for 2019-2023.....	9
III. Årets aktiviteter og resultater.....	10
1. Hovedmål.....	10
2. Styringsparametere.....	10
3. Andre prioriteringer.....	11
Nøkkeltall.....	15
Produktivitet.....	17
Organisasjonen og menneskene.....	18
Bærekraftsmålene.....	19
IV. Styring og kontroll i virksomheten.....	20
V. Vurdering av framtidutsikter.....	22
VI-A. Årsregnskap 2021 Norsk pasientskadeerstatning.....	23
VI-B. Årsregnskap 2021 Fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.....	36
VI-C. Årsregnskap 2021 Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste.....	43
Året som har gått.....	50
Ny menforskrift på pasientskadeområdet.....	50
Arbeidet med flyttingen til Middelthuns gate 29.....	51
Ny kommunikasjonsstrategi.....	53
Forberedelser til ny saksbehandlingsløsning.....	54
Kortere saksbehandlingstider i 2021.....	55
Ny seksjon for saksbehandling og tjenesteutvikling.....	56
Nytt tilbud om opplæring av avtalesakkyndige.....	57
Hvordan er det å jobbe i NPE?.....	59
Møt NPEs nye avdelingsdirektør og HR-sjef.....	61

I. Leders beretning

NPE mottok 6553 nye søknader om erstatning i 2021, mot 5695 i 2020. Det er en økning på 15 prosent. Økningen i mottatte saker skyldes i stor grad søknader om erstatning etter koronasmitte og -vaksine. Det utgjør til sammen 674 saker.

Koronavaksine

I løpet av 2021 fikk vi inn nærmere 300 søknader om erstatning i forbindelse med koronavaksiner.

Ifølge Legemiddelverket var det satt over 10,2 mill. doser koronavaksiner og det var rapportert inn opp mot 49 000 tilfeller av mistenkte bivirkninger. Sett opp mot disse tallene kan vi heldigvis si at det er et ganske beskjedent antall personer som har søkt erstatning på grunn av bivirkningsskader. Når det er sagt, er det viktig å ta vare på de som har fått alvorlige plager og bivirkninger. Koronavaksinene omfattes av det nasjonale vaksinasjonsprogrammet, noe som gir et ekstra sterkt rettslig vern for erstatning ved skade.



Rolf Gunnar Jørstad

Saksbehandlingstiden har gått ned

Hver sak blir vurdert individuelt og konkret, og vil ha forskjellig behov for medisinsk og juridisk utredning. Saksbehandlingstiden vil derfor variere mye. I snitt gikk ventetiden for svar på søknaden ned med 12 prosent. For de sakene som fikk ja og som fikk utbetalt erstatning, gikk saksbehandlingstiden ned med 23 prosent, sammenlignet med året før.

På tross av det store antallet saker har vi klart å få ned saksbehandlingstiden såpass mye. Vi vet at tidsbruken er viktig for alle som venter på svar. Samtidig er vi opptatt av å sikre en god kvalitet i både den juridiske og medisinske utredningen. Gjennom å redusere saksbehandlingstiden såpass mye har vi levert bedre tjenester til brukerne, noe jeg er fornøyd med.

Også 2021 ble på mange måter et krevende og annerledes år. På grunn av smitteverntiltak har medarbeiderne våre jobbet hjemmefra det meste av året. Gode digitale løsninger og endringsvillige og engasjerte medarbeidere har bidratt til at vi greide å holde et godt aktivitetsnivå.

Utbetalt erstatning

Vi utbetalte over en milliard kroner til pasienter og etterlatte sist år. Det er fjerde året på rad at utbetalingene overstiger en milliard. Penger kan ikke erstatte tapet av et liv eller gi bedre helse, men det kan bidra til å gi økt livskvalitet for pasienter som har opplevd å få skader etter feilbehandling.

Styrket HR-satsing

Vi har opprettet en egen avdeling for HR og organisasjonsutvikling, for å tydeliggjøre satsingen på organisasjons- og medarbeiderutvikling. Dyktige og ambisiøse medarbeidere er NPEs viktigste ressurser. Vi legger vekt på å rekruttere og ta vare på flinke medarbeidere med rett kompetanse. Det legges betydelige ressurser i kompetansebygging for å gjøre ansatte i stand til å ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsmetoder.

Ny kommunikasjonsstrategi

I 2021 lanserte vi en ny kommunikasjonsstrategi. Hensikten med den nye strategien er å tydeliggjøre viktigheten av god og målrettet intern- og eksterkommunikasjon, og å gjøre det lettere å prioritere hvilke oppgaver som er viktigst. Strategien følges opp i praksis med konkrete tiltak.

Ny visuell profil

I løpet av 2021 har vi jobbet fram en ny visuell profil, som blant annet innebærer at vi har fått ny logo, nye profilmfarger og nye grafiske elementer. Hovedmålet med den nye visuelle profilen er å uttrykke kjerneverdiene våre, som er omtenkstom, opplysende og kvalitetsbevisst. Det ønsker vi også at det visuelle uttrykket skal formidle.

Jeg er fornøyd med hvordan det endelige resultatet har blitt, og stolt av de nye nettsidene og uttrykket. Vi håper erstatningssøkerne og andre brukere også vil like den nye visuelle profilen vår.

Digital satsing

Vi har felles saksbehandlingsløsning med Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten. Løsningen har vært med oss lenge. Vi trenger en løsning som er mer brukervennlig og som er mer bærekraftig i drift og utvikling. Gjennom 2021 har vi jobbet med å beskrive behov og forberede anskaffelsen av ny løsning.

Det skjer også mye annet spennende på digitaliseringsområdet. Jeg synes det er ekstra gøy at vi har tatt i bruk vår første robot. Roboten er i opplæringsfasen nå og hjelper oss med lagring på økonomiområdet. Tanken er selvfølgelig at vi skal bruke den på flere områder etter hvert.

Vi gleder oss også til å kunne ta i bruk Microsoft Teams som møteplattform og etter hvert som samhandlingsverktøy. Vi har brukt høsten 2021 til å forberede innføringen i tett dialog med Norsk helsenett som leverandør.

Andre oppgaver

Vi behandler store mengder personopplysninger i saksbehandlingen vår og er naturligvis opptatt av å behandle opplysningene på en trygg måte. Jeg er derfor tilfreds med at vi i 2021 etablerte et styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Oppfølging på dette området vil fortsatt ha høy prioritet for oss.

Økonomistyringen vår ble også i 2021 preget av pandemien. Det var krevende å planlegge aktivitetsnivået under skiftende faser med nedstenging og delvis åpning. På noen områder hadde vi mindreforbruk fordi aktiviteter måtte utsettes eller avlyses.

Samtidig bidro det høye antallet behandlede saker til høye utgifter til sakkyndigtjenester. Samlet sett fikk vi et merforbruk på 2,6 mill. kroner.

Samlet sett mener jeg NPE har løst samfunnsoppdraget på en god måte i 2021. Jeg er godt fornøyd med hva vi har fått til i enda et spesielt år under pandemien. Arbeidet med å forenkle måten vi jobber på, effektivisere prosessene våre, utvikle organisasjonen og jobbe videre med gode digitale løsninger vil stå sentralt også i 2022.



Rolf Gunnar Jørstad
direktør

II. Introduksjon til virksomheten

NPE er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Vi behandler erstatningskrav fra pasienter som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Oppgaver

NPE har tre forskriftsfestede oppgaver.

Vi skal:

1. avgjøre om erstatningssøkere har krav på erstatning og fastsette størrelsen på erstatningen
2. bidra med statistiske data til kvalitetsforbedring og skadeforebyggende arbeid i helsetjenesten
3. informere om pasientskadeordningen til pasienter, helsetjenesten og publikum

Visjon og verdier

NPE legger stor vekt på kvalitet og faglig ekspertise. Vi ønsker å tydeliggjøre at vi i alle ledd av saksbehandlingen setter pasienten i fokus.

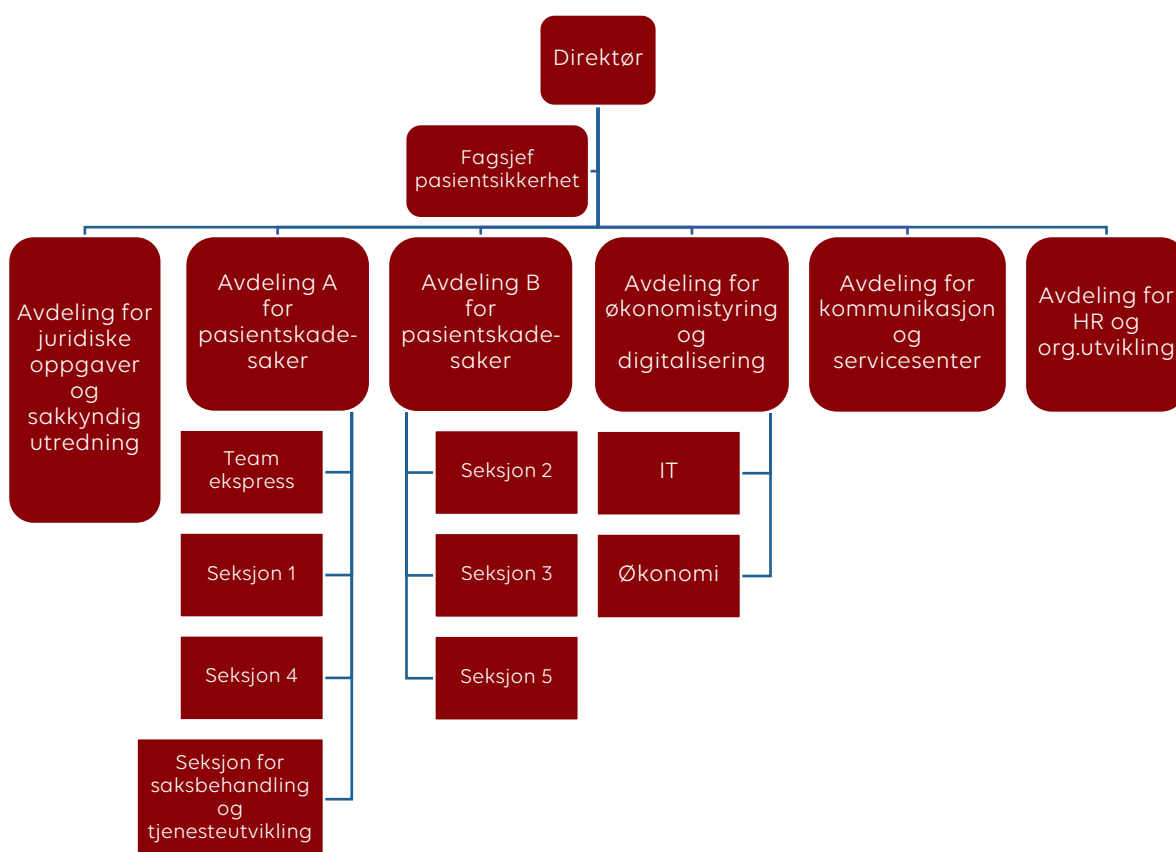
I vårt arbeid vektlegger vi disse verdiene:

Omtenksum - Vi skal møte erstatningssøkeren med åpenhet, forståelse og respekt. Kontakten vår skal være personlig og vi skal gi individuell hjelp og oppfølging. Vi skal vise tiltro til erstatningssøkeren, slik at han eller hun opplever trygghet og tillit.

Opplysende - Vi skal drive aktivt opplysningsarbeid om pasientskadeordningen. Virksomhetene vår skal være synlig, lett tilgjengelig og godt kjent. Vi skal ha god og konstruktiv kommunikasjon med erstatningssøkere, helsetjenesten og andre aktører.

Kvalitetsbevisst - Alle nivåer i organisasjonen skal være preget av åpenhet, kompetanse og effektivitet. Dette skal gi erstatningssøkerne et riktig og raskt resultat.

Organisasjon



Ledergruppen i Norsk pasientskadeerstatning



Bak fra høyre: Rolf Gunnar Jørstad, Vibeke Bugge Møllhausen og Marit Stene Myrvåg. Foran fra høyre: Torill Svoldal Støhr, Anne-Mette Gulaker, Ragnhild Remøy og Kjersti Trøseid.

Slik er saksbehandlingen

Slik er saksgangen fra vi mottar søknad om erstatning og fram til saken er ferdigbehandlet.

Innledende saksbehandling

Erstatningssøker kan velge å sende søknadsskjemaet digitalt eller med post. Vi anbefaler at det sendes digitalt, det er enklere og vi kan starte saken raskere.

Vi vil hente inn en uttalelse fra det behandlingsstedet der erstatningssøker mener skaden skjedde. Vi innhenter også eventuell annen relevant dokumentasjon, som journaler og lignende. Erstatningssøker vil få tilsendt kopi av uttalelsen fra behandlingsstedet og har mulighet til å kommentere denne.

Saksbehandler utreder saken

Saksbehandleren vil se på dokumentasjonen vi har fått inn og innhente mer informasjon om nødvendig. De viktigste dokumentene i saken er erstatningssøkers innspill, journal, behandlingsstedets uttalelse og en sakkyndig vurdering av saken.

Erstatningssøker vil bli orientert om hva som skjer underveis i saken. Erstatningssøker kan selvsagt også ta kontakt med saksbehandleren sin, hvis han/hun lurer på noe, eller har nye opplysninger i saken.

Vurdering av de medisinske problemstillingene i saken

Vi innhenter medisinsk sakkyndig vurdering i de fleste sakene. Den sakkyndige skal ut fra sin faglige bakgrunn som spesialist gi en vurdering av den behandlingen og oppfølgingen pasienten har fått.

Saksbehandler utreder om erstatningssøker har krav på erstatning eller ikke.

Beregning av erstatning

Hvis vi mener at erstatningssøker har rett til erstatning, vil vi finne fram til størrelsen på erstatningen. I denne fasen av saksbehandlingen trenger vi innspill og informasjon fra søkeren. Vi beregner erstatningen etter lov om skadeserstatning.

Saksbehandler vil fastsette erstatningen ut fra erstatningssøkers konkrete situasjon, slik at nåværende og framtidige økonomiske tap blir dekket. Erstatningen skal dekke de tapene erstatningssøker har, som ikke blir dekket av eventuelle sykepenger, trygderettigheter og lignende.

Målet er at erstatningssøker skal ha tilnærmet den samme økonomiske situasjonen som han/hun hadde før skaden.

Strategi for 2019-2023

Strategisk hovedmål: **Vi skal redusere saksbehandlingstiden ved å forenkle måten vi jobber på.**

Satsingsområde 1: Vi bruker tiden effektivt

Dette gjør vi gjennom å:

- prioritere arbeidsoppgaver og utviklingstiltak som gir verdi
- effektivisere hvert ledd i saksbehandlingen av pasientskader
- effektivisere arbeidet i alle enheter
- gi brukerne ansvar for å bidra mer i søknadsprosessen
- skape en åpen samarbeidskultur

Satsingsområde 2: Vi bruker kompetansen vår innovativt og løsningsorientert

Dette gjør vi gjennom å:

- utvikle kompetansen og dele kunnskap på en systematisk måte
- skape en kultur for å gi og ta imot tilbakemeldinger
- ta lederrollen, være modige i endringsarbeid og ledelse
- aktivt få fram innovative tiltak
- bygge kompetansen vi trenger i framtiden

Satsingsområde 3: Vi har effektive og målrettede beslutningsprosesser

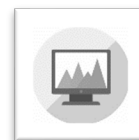
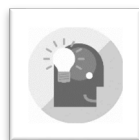
Dette får vi gjennom å:

- styrke beslutningsdyktigheten hos saksbehandlerne
- delegere oppgaver og beslutninger
- kommunisere beslutninger klart og tydelig
- Vi bruker gode digitale verktøy

Satsingsområde 4: Vi bruker gode digitale verktøy

Dette gjør vi gjennom å:

- forenkle dagens løsninger
- bygge digital kompetanse
- ta i bruk nye digitale verktøy



III. Årets aktiviteter og resultater

Fra tildelingsbrevet for 2021 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

1. Hovedmål

Rask og god saksavvikling skal ha høyeste prioritet i Norsk pasientskadeerstatnings arbeid.

Balansen mellom grundighet og tidsbruk skal vurderes kontinuerlig.

2. Styringsparametere

- 70 % av sakene der erstatningssøkeren er tilkjent erstatning (medholdssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 24 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige 21 måneder.

Resultater:

Vi oppfylte begge målsettingene her: 84 % av disse sakene ble avsluttet innen 24 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 453 dager = 15,1 måneder.

- 85 % av sakene der erstatningssøkeren ikke tilkjennes erstatning (avslagssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 12 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige 7 1/2 måneder.

Resultater:

Vi oppfylte begge målsettingene her: 90 % av disse sakene ble avsluttet innen 12 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 198 dager = 6,6 måneder.

- NPE skal i 2021 ikke ha saker som har vært under ansvarsvurdering lengre enn to år. Videre skal under fem prosent av de løpende beregningssakene ha vært under beregning over to år.

Resultater:

Ved årets avslutning hadde vi seks saker som hadde vært under ansvarsvurdering lengre enn to år.

Når det gjelder saker som har vært under beregning over to år, hadde vi ved årsskiftet 50 slike saker. Det utgjør 5,4 % av alle løpende beregninger og er et resultat utenfor målsettingen.

Vi kom altså ikke helt i mål med disse målsettingene. Sakene var imidlertid nøye vurdert med hensyn til om vi – uten å gå på akkord med tilstrekkelig kvalitet – kunne avslutte dem innen nyttår. Konklusjonen var nei. Det er krevende å treffe presist på målsettinger som dette fordi vi også må ta hensyn til om den enkelte saken faktisk er moden for avgjørelse. Under denne forutsetningen er vi komfortable med måloppnåelsen.

3. Andre prioriteringer

- NPE skal fortsette arbeidet med utnyttelse av etatens erfaringsmateriale i kvalitetsutvikling og skadeforebyggende arbeid.

Resultater:

Vi har hatt kontakter med regionale helseforetak og forskningsmiljøer om bruk av erfaringsmaterialet NPE sitter på. Det er publisert artikler i fagtidsskrifter basert på gjennomgang av NPE-materiale. Det har også vært kontakt fra Helsedirektoratets avdeling for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet om samarbeid om bruk av materialet. Denne kontakten vil fortsette utover i 2022.

- NPE skal følge opp Riksrevisjonens rapport om saksbehandlingstidene innenfor saksbehandlingsområdet, jf. Dok 1 for 2019.

Resultater:

I tiden fra Riksrevisjonen leverte sin rapport høsten 2019 og til utgangen av 2021 har saksbehandlingstidene i NPE blitt betydelig redusert:

	September 2019	Desember 2021	Reduksjon i antall dager	Prosentvis reduksjon
Fra søknad til avslagsvedtak	250 dager	198 dager	52 dager	21 prosent
Fra søknad til vedtak om rett til erstatning og erstatningens størrelse	667 dager	453 dager	214 dager	32 prosent

Arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens påpekning av at pasientskadeordningen i større grad bør balansere ressursbruken i den enkelte saken opp mot sakens omfang, fortsetter. Vi har utviklet og fortsetter å utvikle, flere eksempler på normvedtak, dvs. vedtak vi kan fatte uten å innhente medisinskfaglig sakkyndig uttalelse.

Av andre prioriterte oppgaver jobber vi med å finne gode rutiner for å kunne forenkle saksbehandlingen, særlig i saker med mindre erstatningsbeløp.

Samarbeidsprosjektet med Helseklage - «Møtes på halvveien» - har som oppdrag å vurdere muligheter for å forenkle saksbehandlingen innenfor pasientskadeområdet som helhet.

For øvrig har vi et stadig fokus på større og mindre tiltak for å effektivisere saksbehandlingen vår, blant annet ved å styrke saksbehandlernes kompetanse slik at de er beslutningsdyktige.

-
- NPE skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Etaten skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 prosent, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. NPE skal rapportere i tråd med gjeldende retningslinjer på dette området.

Resultater:

I 2021 fortsatte arbeidet med inkluderingsdugnaden hvor vi har jobbet mot målet om at 5 prosent av våre nyansatte skal være i gruppen med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en.

Vi har prioritert å ivareta inkluderingsperspektivet i rekrutteringsprosessene våre i 2021. Vi har blant annet jobbet med stillingsutlysningene våre, og vurdert hvordan vi bruker teksten om mangfold og hvordan vi framstår for kandidatene. Vi har variert plasseringen av teksten om mangfold og innholdet i den, for å se om det gir effekter med tanke på antall søkere i målgruppene. Så langt har vi ikke sett noen stor endring, så dette vil vi jobbe videre med. Vi ønsker å utforme stillingsutlysninger som inkluderer og som viser at vi tar mangfold og inkludering på alvor.

Vi har ansatt 17 personer i 2021 i faste og midlertidige stillinger, fordelt på 13 stillingsutlysninger.

Av søkere med hull i CV-en, har 28 kandidater huket av for dette i søkeprosessen. Det er ikke alle disse som vi har vurdert å tilfredsstille kriteriene for hull i CV etter retningslinjene. Dette skyldes ofte at søkerne er i jobb eller studier. Kun tre av kandidatene har blitt vurdert som kvalifiserte for stillingen og blitt innkalt til intervju. Ingen av disse ble ansatt.

Av søkere med nedsatt funksjonsevne har 11 kandidater huket av for dette. Ingen har blitt vurdert som kvalifiserte til stillingen og derfor ikke blitt innkalt til intervju.

Vi tilsatte i mars 2021 en trainee som saksbehandler.

Samarbeidet med NAV ble etablert i 2020. Vi har kontaktet dem ved noen anledninger og formidlet utlyste stillinger, men ser at vi kan ha mer å hente her. Dette vil vi følge opp i 2022 ved å kalle inn til samarbeidsmøte med vår kontaktperson for å kartlegge hva vi kan gjøre videre.

For å nå målene som er satt, og for å kunne bli en mer inkluderende virksomhet, mener vi det er viktig å jobbe med kompetansen og bevisstheten på dette området. I den forbindelse har vi anbefalt alle ledere å gjennomføre DFØs kurs i mangfoldsrekruttering. Dette arbeidet vil vi følge opp videre i 2022.

- NPE skal følge opp den styrkede aktivitets- og redegjøringsplikten som følger av de nye reglene i likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft 1. januar 2020.

Resultater:

Arbeidet pågår, og vi er i dialog med tillitsvalgte i virksomheten.

I den løpende dialogen mellom de lokale partene, har det ikke framkommet synspunkter fra de tillitsvalgte om at de opplever at medlemmene har opplevd seg forskjellsbehandlet med bakgrunn i kjønn, alder, funksjonsnedsettelse mv.

Med utgangspunkt i lønnsdata per 31.12.2021 har vi gjennomført en overordnet lønnskartlegging. Jevnt over viser tallene at det er liten lønnsforskjell innen de ulike stillingskodene. Unntaket er for seniorrådgiverkoden, hvor det er noe forskjell. Kartleggingen er lagt fram for de tillitsvalgte som tema i eget møte. Her diskuterte vi ulike forklaringer på lønnsforskjellene som framkommer i kartleggingen. Det er enighet om at forskjellene bl.a. skyldes at vår IT-seksjon (hvor alle for tiden er mannlige seniorrådgivere med relativt høyt lønnsnivå ut fra markedssituasjonen) gir relativt stort utslag i et begrenset antall medarbeidere i denne stillingskoden. Dette mener vi har en større forklaringseffekt enn kjønn i seg selv.

Det er enighet om at ufrivillig deltid ikke er et problem i NPE.

Arbeidsgiver og tillitsvalgte er enige om at det er grunn til å ha dette som tema i samarbeidsmøtene utover i 2022. Her vil det bære nyttig å gå noe dypere i statistikkgrunlaget. Et annet element her vil være å vurdere om medarbeidere som har (langvarig) omsorgspermisjon, taper på dette i et mer langsiktig perspektiv.

Kjønnsfordeling:

Tall per 31.12.2021	Kvinner (prosent)	Menn (prosent)
Fordeling i den totale arbeidsstokken	73	27
Kjønnsfordeling blant alle lederne	76	24
Fordeling av lønn utbetalt i 2020	70	30

Andel midlertidig ansatte: én kvinne av 165 ansatte (dvs. 0,6 %)

Andel i foreldrepermisjon (hele året): ti av 165 ansatte (dvs. 6,1 %), ni kvinner og én mann.

Erfaringsmessig er det stor overvekt av kvinner som søker stilling i NPE, ikke minst innenfor hovedkategorien av ansatte (saksbehandlere av pasientskadesaker). Dette til tross for at vi oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke, uavhengig

av kjønn. Vi legger selvsagt overordnet til grunn at kandidatene oppfyller kvalifikasjonsprinsippet ved ansettelser i det offentlige.

Vi har for tiden åtte medarbeidere som er ansatt i deltidsstilling, alle etter eget ønske. Ved ledighet i stillingskategorier hvor vi har ansatte på deltid, tilbys disse økning til full stilling før stillingen lyses ut.

- Øke antall lærlinger i offentlige virksomheter. Det er et krav til statlige virksomheter å knytte til seg minst én lærling, og det skal vurderes hvert år om virksomheten kan øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. NPE skal vurdere muligheten for å ta inn/øke antall lærlinger(er) i virksomheten, og tallet på lærlinger skal rapporteres i virksomhetens årsrapport.

Resultater:

Ressursen i virksomheten vår som jobbet med oppfølging av føringen om lærlinger sluttet hos oss sommeren 2021. Det har vært en krevende prosess å finne en erstatter, og derfor har vi ikke kommet så langt i prosessen som planlagt.

- NPE skal i henhold til pkt. 2.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten etablere dokumentert internkontroll tilpasset risiko og vesentlighet.

Resultater: Se punkt IV. Styring og kontroll.

Nøkkeltall

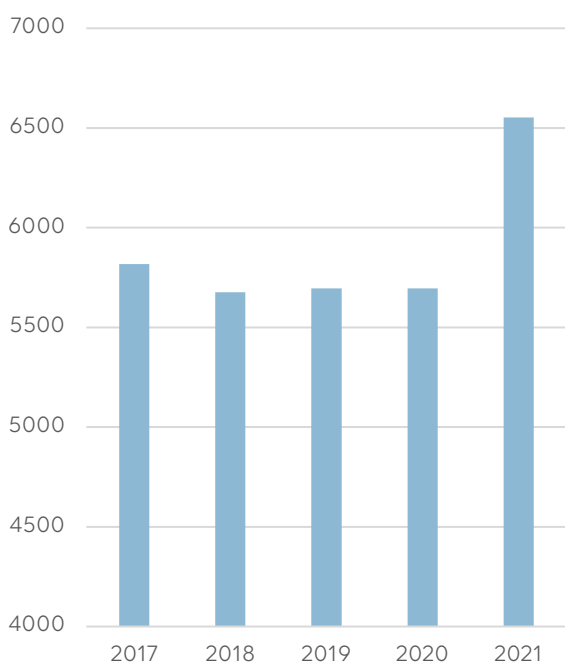
NPE totalt	2020	2021
Mottatte erstatningskrav	5 695	6 553
Medhold	1 441	1 686
Avslag	3 425	3 451
Medholdsandel	30 %	33 %
Erstatningsutbetalinger fra NPE totalt (mill. kroner)	1 132	1 032

Offentlig helsetjeneste	2020	2021
Mottatte erstatningskrav	4 823	5 630
Medhold	1 168	1 416
Avslag	2 993	3 020
Medholdsandel	28 %	32 %
Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)	1 066	975

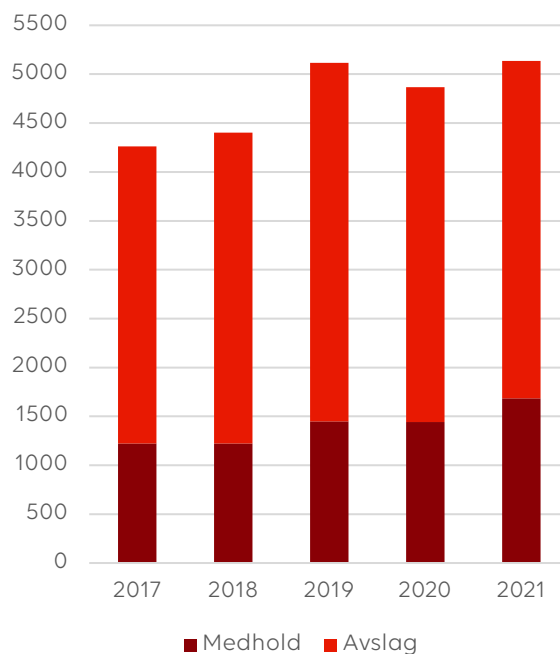
Privat helsetjeneste	2020	2021
Mottatte erstatningskrav	789	844
Medhold	272	269
Avslag	390	400
Medholdsandel	41 %	40 %
Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)	66	57

Legemiddelsaker	2020	2021
Mottatte erstatningskrav	83	79
Medhold	1	1
Avslag	42	31
Medholdsandel	2 %	3 %
Erstatningsutbetalinger fra legemiddelselskaper (mill. kroner)	-	8

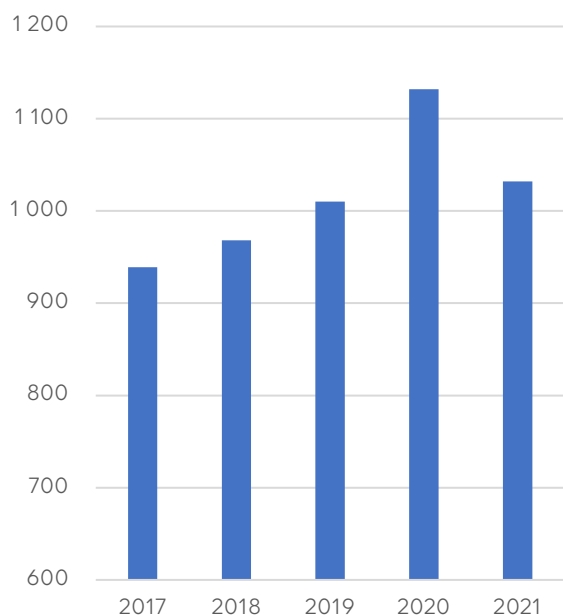
Mottatte erstatningskrav



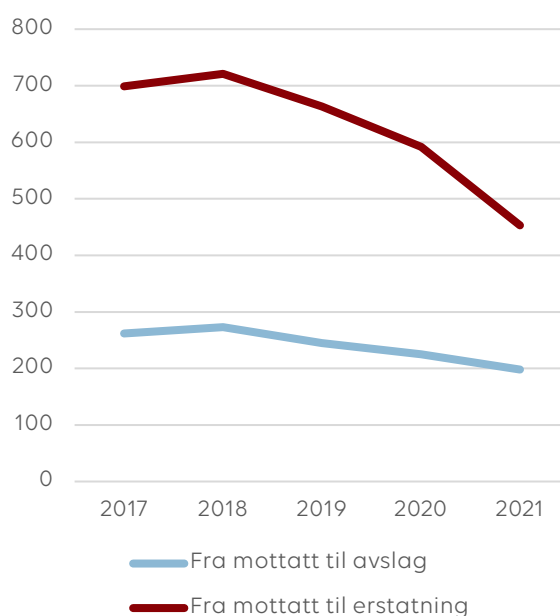
Antall vedtak



Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)



Saksbehandlingstid (dager)



Produktivitet

	2020	2021
Produerte saker	8064	8739
Årsverk	146,3	146,2
Produktivitet	55,1	59,8

Vi beregner produktiviteten som antall produserte pasientskadesaker per årsverk.

Produerte saker er summen av medhold, avslag, saker hvor det blir beregnet erstatning, avviste og henlagte saker.

Årsverk tilsvarer faktiske årsverk i NPE i perioden 01.01.2021 til 31.12.2021. Årsverk som er knyttet til NPEs forvaltning og utvikling av IT-systemer i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten er trukket ut.

Produktiviteten vår gikk opp i 2021 sammenlignet med 2020. Antall årsverk ligger på samme nivå, så økningen i produktivitet skyldes økning i antall produserte saker.

Organisasjonen og menneskene

Antall ansatte og årsverk

Antall ansatte ved utgangen av 2021: 165

Utførte årsverk i 2021: 150,3

(Inkludert 4,1 årsverk til IT-tjenester som vi utfører for Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten)

Utskifting

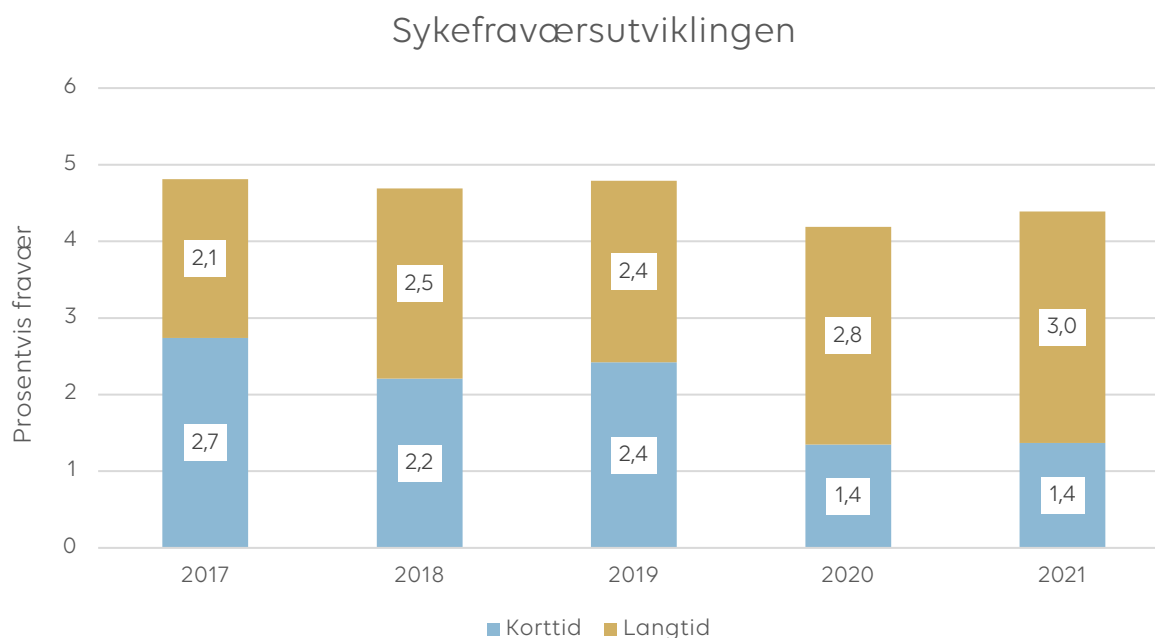
Andel ansatte som sa opp stillingen sin i NPE i 2021 var på 8,5 prosent. Dette er en økning fra 2020, og skyldes naturlige variasjoner.

Tilsvarende tall for foregående år:

- 2020: 4,9 prosent
- 2019: 8,1 prosent
- 2018: 6,6 prosent

Sykefravær

Totalt var fraværet i 2021 på 4,4 prosent, en marginal økning på 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 2020.



Bærekraftsmålene

NPE har iverksatt flere tiltak for å oppfylle FNs bærekraftsmål gjennom 2021, og fortsetter å jobbe med målene gjennom 2022.



FNs BÆREKRAFTSMÅL



IV. Styring og kontroll i virksomheten

Instruks for virksomheten

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt tre instruks for NPE: «Instruks for Norsk pasientskadeerstatning», «Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste» og «Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste».

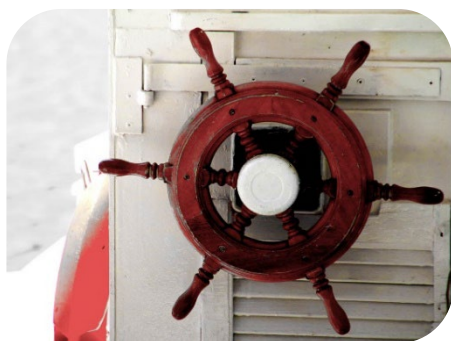
«Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste» er oppdatert i forbindelse med at ordningen med innkreving av egenandeler fra helseforetak i offentlig helsetjeneste er avviklet med virkning fra 1. januar 2022.

Lønns- og regnskapstjenester

NPE bruker Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) som leverandør av lønns- og regnskapstjenester etter en fullservicemodell. Vi bruker DFØs løsninger for lønn, regnskap og fakturahåndtering. Vi har avtale med Statens innkrevingssentral om oppfølging av tilskuddspliktige virksomheter i privat helsetjeneste.

Styring og kontroll

NPE utarbeider årlig virksomhetsplan for virksomheten. Den følger strukturen i strategien vår og inneholder mål fra tildelingsbrevet og andre sentrale oppgaver. Ledelsen har regelmessige gjennomganger av resultater og status på tiltakene i virksomhetsplanen. Ledelsen har også regelmessige gjennomganger av budsjett og regnskap. Gjennomgangene av status på virksomhetsplan og økonomi følger et fast årshjul, som også inkluderer rapporteringer til Helse- og omsorgsdepartementet, risikovurderinger mv.



Vi rapporterer på prioriteringer, resultatmål, nøkkeltall og budsjett til Helse- og omsorgsdepartementet etter fastlagte rutiner. Direktøren delegerer budsjettmidler internt i virksomheten gjennom disponeringsskriv til budsjettansvarlige ledere. Vi utarbeider oversikt over attestasjons- og budsjett disponeringsmyndighet og stiller krav om dobbelt godkjenning for alle transaksjoner.

NPE har etablert et system for risikovurdering og -oppfølging. Vi følger der spesielt opp de viktigste målene i strategien og virksomhetsplanen vår i tillegg til økonomiforvaltningen.

Vi har rutiner for varsling etter arbeidsmiljøloven.

Informasjonssikkerhet og personvern

NPE håndterer en stor mengde sensitive personopplysninger. Vi er opptatt av å håndtere opplysningene på en trygg og forsvarlig måte. Informasjonssikkerhet og personvern har høy prioritet hos oss.

Vi har rutiner for oppfølging av krav i personvernlovgivingen/General Data Protection Regulation (GDPR), og en egen funksjon som personvernombud.

I 2021 har vi etablert et system for informasjonssikkerhet og personvern (ISMS) i første versjon. Vi har utarbeidet styringsdokumenter og rutiner, og har gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) og vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA) på aktuelle områder.

Vi har rutiner for varsling og oppfølging av avvik innen informasjonssikkerhet og personvern.

Vi har et godt samarbeid med Norsk helsenett SF (NHN) knyttet til IT-sikkerhet og har stor nytte av NHNs kompetanse og rolle på området.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

NPE har et internkontrollsystem for å følge opp HMS-lovgivingen. Vi har arbeidsmiljøutvalg, verneombud og er knyttet til bedriftshelsetjeneste. Vi har rutiner for å ta vare på sikkerheten for de ansatte i dialogen med brukerne våre.

Også i 2021 har aktivitetene på dette området vært preget av situasjonen med hjemmekontor på grunn av pandemien.

Aktuelle HMS-rutiner, for brannvern mv., blir gjennomgått og oppdatert i forbindelse med innflytting i nye lokaler i 2022.

Norsk helsenett SF bistår og gjennomfører anskaffelser for NPE. NHN forholder seg til kravene som blir stilt til offentlige myndigheter om å motvirke arbeidslivskriminalitet og sikre at leverandører følger lover og regler.

Miljøledelse

NPE er en kontorvirksomhet som ikke påvirker det ytre miljøet i særlig grad.

Vi ønsker å være en miljøbevisst virksomhet, og følger opp arbeidet med miljøledelse gjennom årlige gjennomganger av status og prioriteringer i ledelsen.

Også i 2021 har vi sittet på hjemmekontor store deler av året uten reiseaktivitet mv. Arbeidet med å forberede nye lokaler har hatt høyt miljøfokus.



V. Vurdering av framtidutsikter

Vi vurderer at vi har god evne til å nå målene våre og levere gode resultater framover. Samtidig vil noen områder kunne påvirke resultatene:

Sakstilgang

Om tallet på saker som vi mottar øker mye, vil det kunne ha noe å si for hvor mange saker vi kan behandle og den samlede saksbehandlingstiden.

NPE som en attraktiv arbeidsplass

Om vi ikke klarer å være en attraktiv arbeidsplass, der vi tiltrekker oss, tar vare på og utvikler medarbeidere og kompetanse, kan vi få utfordringer med å nå målene våre. Derfor er vi opptatt av å opprettholde et godt arbeidsmiljø og å utvikle kompetansen hos medarbeidere og ledere.

Budsjett

Om budsjettsituasjonen blir mindre forutsigbar og krevende enn den har vært, vil det kunne påvirke driften og utviklingen av organisasjonen og tjenestene til brukerne våre. Vi er opptatt av effektiv utnyttelse av ressursene våre, og er forberedt på å gjøre nødvendige og krevende prioriteringer hvis budsjettsituasjonen krever det.

Tilstrekkelig tilgang på sakkyndige

For å holde tempoet i saksbehandlingen oppe, er det viktig å ha god tilgang på sakkyndige innenfor alle medisinske spesialiteter. Blir tilgangen på relevante sakkyndige dårligere, vil dette påvirke produksjonen og saksbehandlingstiden vår. Sakkyndigtjenester utgjør en betydelig del av budsjettet vårt, og vi er opptatt av at ressursene utnyttes på en god og effektiv måte.

Evnen vår til å utvikle organisasjonen videre

Vi opplever klare forventninger til effektivisering og utvikling av tjenestene våre, blant annet gjennom digitalisering. Om vi ikke klarer å utvikle organisasjonen og tjenestene, vil det påvirke resultatene og omdømmet vårt. Vi opplever at det er krevende å få rom i budsjettene til større satsinger innen digitalisering, men samarbeidet med Helseklage om fellesløsninger gir oss nyttige stordriftsfordeler.

Vi flytter inn i nye lokaler med moderne arbeidsplassløsninger i 2022. Dette gir oss helt nye muligheter for samhandling og utvikling av organisasjonen videre.

Vi kan ikke se andre større områder som vil kunne hindre eller avgrense evnen vi har til å løse samfunnsoppdraget vårt på en tilfredsstillende måte.

Når det gjelder hvordan vi vil møte utfordringene framover, viser vi ellers til informasjon om strategien vår for 2019 – 2023.

VI-A. Årsregnskap 2021

Norsk pasientskadeerstatning

1. Ledelseskomentarer

Formål

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt instruks for Norsk pasientskadeerstatning – oppdatert per 15.05.2019.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) er en statlig etat underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. NPE behandler erstatningskrav fra pasienter i offentlig og privat helsetjeneste som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Virksomhetens regnskap for driften føres etter kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Driften består av tre utgiftsposter og to inntektsposter, som alle blir bevilget over statsbudsjettet. NPE mottar tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet med budsjettrammene for driften.

NPE forvalter disse to fondene:

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - skal finansiere utbetalinger av erstatninger til pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftsutgifter i Norsk pasientskadeerstatning, driftsutgifter i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller pasienters utgifter til advokater. Driftsutgifter og utgifter til pasienters bruk av advokater blir belastet henholdsvis post 01 og post 70.

Fondet består av tilskudd fra regionale helseforetak, fylkeskommuner og kommuner. Hvert år innbetales det tilskudd til fondet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år.

Fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning, og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter både saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, som nødvendige utgifter til IKT-systemer, registre over private aktører og andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste.

Dekning av driftskostnadene i fondet omfatter saksbehandling både i NPE og Helseklage. Driftskostnadene for NPE blir inntektsført i NPE på post 50.

Fondets inntekter består av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglementet for og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. punkt 3.4. Vi mener at regnskapet gir et dekkende bilde av NPEs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Økonomistyringen vår ble også i 2021 preget av pandemien. Det var krevende å planlegge aktivitetsnivået under skiftende faser med nedstenging og delvis åpning. På noen områder hadde vi mindreforbruk fordi aktiviteter måtte utsettes eller avlyses. Samtidig bidro det høye antallet behandlede saker til høye utgifter til sakkyndigtjenester. Samlet sett fikk vi et merforbruk på 2,6 mill. kroner. For budsjettåret 2021 fikk NPE fullmakt til å overskride driftsbevilgningen med inntil 11 mill. kroner til investeringsformål mot en tilsvarende innsparing i senere budsjettår. Fullmakten ble knyttet til IT og nye lokaler, og har blitt brukt fullt ut.

I 2021 utbetalte vi 1,0 mrd. kroner i erstatninger mot 1,1 mrd. kroner i 2020.

Samlet tildeling

NPE har i 2021 en samlet tildeling på 241,5 mill. kroner til ordinær drift. Sammenlignet med 2020, er det en økning på 16,3 mill. kroner. Samlet tildeling består av årets tildeling (jf. tildelingsbrev), kompensasjon for lønnsoppgjøret på 3,1 mill. kroner, overføring fra 2020 på 5,6 mill. kroner og fullmakten på 11 mill. kroner til investeringer.

Driftsutgifter post 01

Regnskapet for 2021 viser et merforbruk på 24,9 mill. kroner. Merforbruket dekkes av merinntekter på 22,3 mill. kroner. Netto merforbruk er på 2,6 mill. kroner.

Samlet tildeling

Utgiftskapittel	0741.01	0741.70	0741.71	Sum utgifter
Overført fra i fjor	5 620 000			5 620 000
Årets tildeling	221 733 000	48 798 000	21 294 000	291 825 000
Fullmakt	11 000 000			11 000 000
RNB/omgruppering		-8 000 000		-8 000 000
Lønnsoppgjør	3 117 000			3 117 000
Samlet tildeling kap. 741	241 470 000	40 798 000	21 294 000	303 562 000
Regnskap	266 362 910	37 467 387	20 451 087	324 281 384
Avvik tildeling og regnskap	-24 892 910	3 330 613	842 913	-20 719 384

Nærmere om enkelte store utgiftsposter på post 01

Totale utgifter til lønn var i 2021 134,8 mill. kroner, inkludert 12,2 mill. kroner i pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK) og arbeidsgiveravgift på 16,3 mill. kroner.

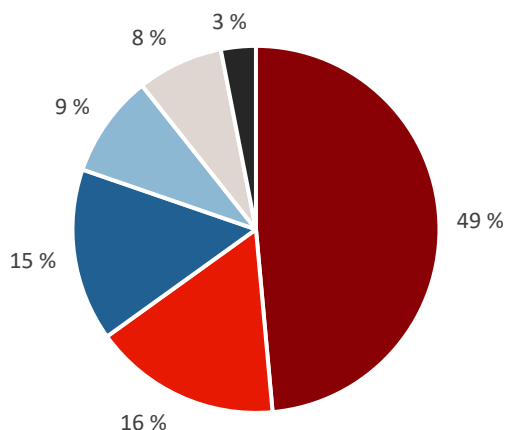
Utgiftene til medisinsk sakkyndige var i 2021 44 mill. kroner, inkludert 2 mill. kroner til honorarer utbetalt som lønn. NPE benytter i størst mulig grad medisinsk sakkyndige som er tilknyttet gjennom avtaler, fordi dette er mer kostnadseffektivt enn enkeltstående sakkyndigoppdrag.

NPE brukte 40,5 mill. kroner på varer og tjenester hos Norsk helsenett (NHN) i 2021, jf. konsernmodellen for administrative tjenester for etater under Helse- og omsorgsdepartementet. Det er en økning med 16,4 mill. kroner fra året før. Økningen reflekterer pris- og aktivitetsnivået i 2021, i tillegg til betaling for nye tjenester da NHN

tok over NPEs resterende oppgaver innen arkiv/dokumentforvaltning 1. november 2020. Endringen reflekterer også kostnader til flytting av NPEs datarom til NHN som et ledd i konsernmodellen.

Kostnadsfordeling post 01

■ Lønn ■ Sakkyndige ■ Tjenester fra NHN ■ Lokaler (inkl. flytting) ■ IT ■ Øvrige kostnader



IT inkluderer ikke betaling for IT-tjenester til NHN, men Helseklages betaling for IT-tjenester fra NPE er inkludert. Tjenester fra NHN består av IT-drift og brukerstøtte, arkiv og anskaffelser i konsernmodellen for administrative tjenester.

Post 70 Advokatutgifter

Posten dekker erstatningssøkers utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11. Totale utgifter i 2021 ble 37,5 mill. kroner. Etter omgrupperingen på 8 mill. kroner, gir det en mindretgift på 3,3 mill. kroner.

Post 71 Særskilte tilskudd

Posten dekker utgifter til erstatninger og honorarer i skadesaker hvor staten har et særskilt ansvar. Det er betalt ut erstatning i forbindelse med Pandemrix-vaksinen med 19,0 mill. kroner, og betalt ut 1,2 mill. kroner i koronavaksinesaker. Samlet forbruk ble 20,5 mill. kroner. Det gir et mindreforbruk på 0,8 mill. kroner.

Inntektskapittel 3741

Samlet tildeling

Inntektskapittel	3741.02	3741.50	Sum inntekter
Årets tildeling	6 954 000	17 606 000	24 560 000
Samlet inntektskrav	6 954 000	17 606 000	24 560 000
Regnskap	11 283 673	35 603 442	46 887 115
Avvik tildeling og regnskap	-4 329 673	-17 997 442	- 22 327 115
Merforbruk post 01, 02 og 50	2 565 795		

Merinntektene må ses i sammenheng med kap. 074, post 01. NPE har merinntektsfullmakt til å dekke opp merutgifter på post 01.

NPE har samlet sett et netto merforbruk på 2,6 mill. kroner som inkluderer fullmakten til å overskride bevilgningen til investeringer.

Post 02 Diverse inntekter

NPE behandler krav om erstatning som følge av legemiddelskade på vegne av Norsk Legemiddelforsikring AS. Inntektene fra legemiddelsaker var i 2021 på 1,9 mill. kroner som er 0,5 mill. kroner mindre enn i 2020.

NPE leverer IT-tjenester til Helseklage, som betalte 9,3 mill. kroner for disse tjenestene i 2021. Dette beløpet er 4 mill. kroner mer enn i 2020. Totale merinntekter på post 02 var i 2021 4,3 mill. kroner.

Post 50 Premie fra private

På posten føres inntekter som betaling for at NPE forvalter pasientskadeordningen for privat helsetjeneste. Midlene overføres fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste, og inntektsføres på post 50. Aktørene i privat helsetjeneste skal fullt ut dekke utgiftene knyttet til pasientskadesaker fra dette området. Merinntekten er på 18 mill. kroner.

For NPE viser driftsinntektene en økning på 6,3 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk pasientskadeerstatning. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som NPE mottar våren 2022. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.

15.03.2022



Rolf Gunnar Jørstad
direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet for NPEs drift

Prinsippene for utarbeidelse av årsregnskapet

Årsregnskap for NPEs drift er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8 Tilpasninger og nærmere krav for statlige fond.

Oppstilling av rapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med bruttobeløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Saldoen nullstilles på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitlene og postene i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorapporteringen
Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2021

Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	Note	2021	2020
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	35 603 442	29 303 174
Salgs- og leieinnbetalinger	1	11 283 673	7 750 001
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		46 887 115	37 053 175
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		2021	2020
Utbetalinger til lønn	2	134 816 396	129 286 619
Andre utbetalinger til drift	3	131 546 016	102 976 121
Sum utbetalinger til drift		266 362 412	232 262 740
Netto rapporterte driftsutgifter		219 475 296	195 209 565
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		2021	2020
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		2021	2020
Utbetaling til investeringer	5	0	110 520
Utbetaling til kjøp av aksjer	5	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	499	1 075
Sum investerings- og finansutgifter		499	111 595
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		499	111 595
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		2021	2020
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		2021	2020
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	57 918 474	55 809 768
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		57 918 474	55 809 768
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		2021	2020
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		241 864	248 861
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		16 297 958	15 777 513
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		16 722 371	10 486 479
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		182 549	-5 539 895
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		277 576 818	245 591 034

Oversikt over mellomværende med statskassen **	2021	2020
Fordringer på ansatte	70 000	-5 765
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 758 794	-4 785 093
Skyldige offentlige avgifter	-5 668	-7 615
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	0	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	28 046	0
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-82 385	0
Sum mellomværende med statskassen	8 -4 748 801	-4 798 473

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og er derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindreutgift
0741	Norsk pasientskadeerstatning	01	Driftsutgifter	A, B	241 470 000	266 362 910	-24 892 910
0741	Norsk pasientskadeerstatning	70	Advokatutgifter	A, B	40 798 000	37 467 387	3 330 613
0741	Norsk pasientskadeerstatning	71	Særskilte tilskudd	A, B	21 294 000	20 451 087	842 913
1633	Nettoføringsordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning for mva. i staten	Artskontorapp.	0	16 722 371	
Sum utgiftsført					303 562 000	341 003 755	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3741	Norsk pasientskadeerstatning	02	Diverse inntekter	B	6 954 000	11 283 673	4 329 673
3741	Norsk pasientskadeerstatning	50	Premie fra private	B	17 606 000	35 603 442	17 997 442
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter	Artskontorapp.	0	241 864	
5700	Folketrygden	72	Folketrygden	Artskontorapp.	0	16 297 958	
Sum inntektsført					24 560 000	63 426 937	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						277 576 818	
Kapitalkontoer							
60080001	Norges Bank KK /innbetalinger					52 058 588	
60080002	Norges Bank KK/utbetalinger					-329 685 078	
707010	Endring i mellomværende med statskassen					49 672	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					31.12.2021	31.12.2020	Endring
707010	Mellomværende med statskassen				-4 748 801	-4 798 473	49 672

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets bevilgning 01.01.2021	Lønnsoppgjør 28.09.2021	Fullmakt	Budsjett pr. 2021.11.26 Prp: p20/21-22	Årets tildeling	Samlet tildeling
074101	5 620 000	221 733 000	3 117 000	11 000 000		235 850 000	241 470 000
074170	0	48 798 000			-8 000 000	40 798 000	40 798 000
074171	0	21 294 000				21 294 000	21 294 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift (-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (-)	Merutgift (-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter (-) iht. merinntektsfullmakt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
074101/374102/374150	-24 892 910	0	-24 892 910	22 327 115	-2 565 795	0	0
074170	3 330 613	0	3 330 613		3 330 613	0	0
074171	842 913	0	842 913		842 913	0	0

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

NPE har fullmakt til å bruke merinntekter utover tildelt bevilgning på kap. 3741 post 02 og 50 til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01. For 2021 utgjør samlede merinntekter 22,3 mill. kroner. Dette benyttes til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01.

Innbetalinger fra tilskudd og overføringer består i hovedsak av belastning av driftsutgifter fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste. Driftsutgifter fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste økte med 6,3 mill. i 2021 sammenlignet med 2020. Denne økningen skyldes økte driftsutgifter på 34 mill. kroner på kap. 0741 post 01 til fordeling mot 2020.

Nivået på inntekter fra legemiddelsaker holdt seg omtrent på samme nivå som i fjor.

Inntekter fra Helseklage økte noe og reflekterer aktivitetsnivået på IT-området.

Note 1 Innbetalinger fra drift

Innbetalinger fra drift	31.12.2021	31.12.2020
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Andre tilskudd og overføringer (3741.50)	35 603 442	29 303 174
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	35 603 442	29 303 174
Inntekt legemiddelsaker	1 946 400	2 423 100
Salgsinntekt varer, unntatt avgiftsplikt	0	10 000
Innbetaling fra Helseklage, IKT- utgifter	9 337 273	5 316 901
Sum salgs- og leieinnbetalinger	11 283 673	7 750 001
Andre innbetalinger	0	0
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	46 887 115	37 053 175

Note 2 Utbetalinger til lønn

Utbetalinger til lønn	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	103 981 880	101 699 112
Arbeidsgiveravgift	16 297 958	15 777 513
Pensjonsutgifter*	12 160 102	11 737 252
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-3 204 878	-4 465 492
Andre ytelser	5 581 334	4 538 234
Sum utbetalinger til lønn	134 816 396	129 286 619
Antall utførte årsverk: **	150,3	150,1

* Nærmere om pensjonsutgifter: Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesatsen for 2021 er 14 prosent, som er den samme som i 2020.

** faktisk utførte årsverk

Note 3 Andre utbetalinger til drift

Andre utbetalinger til drift	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	16 384 148	20 544 347
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	117 856	183 002
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	4 536 686	1 508 104
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstysanskaffelser	2 656 651	696 889
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 619 522	3 201 740
Kjøp av konsulenttenester	27 302 502	12 285 832
Kjøp av andre fremmede tenester	73 798 646	61 684 467
Reiser og diett	159 947	93 685
Øvrige driftsutgifter	3 970 058	2 778 055
Sum andre utbetalinger til drift	131 546 016	102 976 121

Endringen på utgiftskonti *Husleie* og *Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler* fra 2020 til 2021 skyldes ny måte å kontere utgiftene på i regnskapet fra 2021. Fra 2021 ble lys, strøm og energi kontert på utgiftskonti som går under *Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler* og ikke samlet på konto *Husleie*.

Økningene på *Mindre utstysanskaffelser* gjelder innkjøp av møbler, annet utstyr, inventar, nye datamaskiner og kontormaskiner osv. i forbindelse med flytting til nye lokaler i 2022.

Økningen på *Kjøp av konsulenttenester* i 2021 sammenlignet med 2020 skyldes mindre aktivitet i 2020 på grunn av pandemien. Nå er denne typen av utgiftene på samme nivå som i 2019, før pandemien startet.

Økningen på *Kjøp av andre fremmede tenester* skyldes i hovedsak høyere kostnader til sakkyndigtjenester.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

Innbetaling av finansinntekter	31.12.2021	31.12.2020
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Utbetaling av finansutgifter	31.12.2021	31.12.2020
Renteutgifter	499	1 075
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	499	1 075

Utbetalingen på finansutgifter gjelder renter og gebyr på for sen innbetaling på fakturaer.

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

Utbetaling til investeringer	31.12.2021	31.12.2020
Immaterielle eiendeler og lignende	0	110 520
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	0
Sum utbetaling til investeringer	0	110 520
Utbetaling til kjøp av aksjer	31.12.2021	31.12.2020
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	31.12.2021	31.12.2020
Tilskudd til ikke-finansielle foretak (advokatutgifter)	37 467 387	38 479 159
Tilskudd til husholdninger (erstatninger vaksinesaker)	20 451 087	17 330 609
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	57 918 474	55 809 768

Særskilte tilskudd (post 71) dekker erstatninger i saker hvor staten har særskilt ansvar, i hovedsak vaksineskadesaker. Særskilte tilskudd for 2021 viser en økning på 3,8 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Note 7 Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler	31.12.2021	31.12.2021	Forskjell
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler	31.12.2021	31.12.2021	Forskjell
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	70 000	70 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	70 000	70 000	0
Langsiktig gjeld	31.12.2021	31.12.2021	Forskjell
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld	31.12.2021	31.12.2021	Forskjell
Leverandørgjeld*	-5 947 296	0	-5 947 296
Skyldig skattetrekk	-4 758 794	-4 758 794	0
Skyldige offentlige avgifter	-5 668	-5 668	0
Annen kortsiktig gjeld	-2 019 670	-54 339	-1 965 331
Sum	-12 731 428	-4 818 801	-7 912 627
Total sum	-12 661 428	-4 748 801	-7 912 627

*Leverandørgjeld angir ferdigbehandlede fakturaer fra 2021 med forfall 2022. Saldo består i hovedsak av faktura for husleie 1. kvartal 2022 på 3,6 mill. kroner, og fakturaer fra sakkyndige.

**Annen kortsiktig gjeld er periodisering av ubehandlede fakturaer med fakturadato 2021 som ble betalt i 2022.

VI-B. Årsregnskap 2021

Fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste

1. Ledelseskommentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste – oppdatert per 15.12.2021.

Fondets formål er å finansiere utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftskostnader i Norsk pasientskadeerstatning (NPE), i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller pasienters utgifter til advokater.

Bestemmelser som myndighetene har fastsatt: Forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområder og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjeneste § 3, definerer offentlig helsetjeneste. Vilkårene som må være oppfylt for å få erstatning for skader voldt i offentlig helsetjeneste framgår av pasientskadeloven. Erstatning for økonomisk tap reguleres av lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning og ulovfestet erstatningsrett.

De regionale helseforetakene, fylkeskommunene og kommunene skal selv dekke utgiftene til erstatninger for skader oppstått som følge av behandling gitt av tjenester organisert hos disse. Det skal ikke være krysssubsidiering mellom nivåene. De årlige tilskuddene blir utarbeidet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år. Fylkeskommuner og kommuner innbetaler tilskudd en gang per år. De regionale helseforetakene innbetaler tilskudd til NPE i fire terminer per år.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld i fondet. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Fondet utbetalte til sammen 975,4 mill. kroner i erstatninger i 2021. Dette er en reduksjon på 90,3 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Totale overføringer til fondet økte med 114,5 mill. kroner sammenlignet med 2020. Det skyldes i hovedsak at kommunene innbetalte 123,4 mill. kroner mer i 2021.

Økte overføringer var i hovedsak et resultat av avregningen, som i 2021 var 100,6 mill. kroner høyere enn i 2020.

Det har blant annet ført til at saldoen i Norges Bank har gått opp med nesten 123 mill. kroner sammenlignet med 2020. Erstatningsutbetalingene i 2021 er lavere enn i 2020.

Tabell 1 - Sammenheng mellom prognose, avregning og regnskap

Prognose og avregning	Rapporteringsår	Forrige år	Differanse
Prognose regionale helseforetak (RHF)	800 000 000	832 959 484	-32 959 484
Avregning RHF foregående år	-11 524 805	-34 327 812	22 803 007
Egenandeler RHF	45 328 765	49 390 828	-4 062 063
Sum innbetalt fra statlige regnskaper	833 803 960	848 022 500	-14 218 540
Prognose fylkeskommuner	5 000 000	4 000 000	1 000 000
Avregning fylkeskommuner foregående år	2 519 000	-1 882 239	4 401 239
Sum innbetalt fra fylkeskommuner	7 519 000	2 117 761	5 401 239
Prognose kommuner	200 000 000	150 000 000	50 000 000
Avregning kommuner foregående år	57 085 375	-16 303 514	73 388 889
Sum innbetalinger fra kommuner	257 085 375	133 696 486	123 388 889
Sum overføringer til fondet	1 098 408 335	983 836 747	114 571 588
Prognose erstatningsutbetalinger	1 005 000 000	986 959 484	18 040 516
Prognose periodens resultat	93 408 335	-3 122 737	96 531 072

Regnskap	Rapporteringsår	Forrige år	Differanse
Tilskudd fra regionale helseforetak	788 475 197	798 631 672	-10 156 475
Egenandel helseforetak	45 328 765	49 390 828	-4 062 063
Tilskudd fra statlige virksomheter	833 803 962	848 022 500	-14 218 538
Tilskudd fra fylkeskommuner	7 519 099	2 117 761	5 401 338
Tilskudd fra kommuner	257 085 376	133 696 505	123 388 871
Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner	264 604 475	135 814 266	128 790 209
Sum overføringer til fondet	1 098 408 437	983 836 766	114 571 671
Erstatningsutbetalinger	975 442 238	1 065 709 386	-90 267 148
Bank- og kortgebyr*	1 134	1 282	-148
Periodens resultat	122 965 065	-81 873 902	204 838 967

*Korrigert for IB og åpne poster jf. kontantprinsippet.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

Instruksen av 15. desember 2021, fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, fastslår at fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til offentlig helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område, føres over egen konto i Norges Bank.

Årsregnskapet for 2021 er presentert etter kontantprinsippet, og skal ivareta kravene i instruksen

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor, og bekrefter årsregnskapet for fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2022. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.

15.03.2022



Rolf Gunnar Jørstad
direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler. Bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til og fra fondet. Resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - består utelukkende av statlige midler, og staten disponerer derfor midlene i fondet. I kapitalregnskapet skal dette fondet føres både under kontolån ordinære fond (gjeld), i kontogruppe 81, og under ordinære fond (eiendeler) i kontogruppe 64.

4. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Tabell 2 Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2021

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Rapporteringsår
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	-59 613 590
Endringer i perioden	122 965 065
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	63 351 475

Tabell 3 Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2021

Konto	Tekst	Rapporteringsår	Forrige år	Endring
640701	Oppgjørskonto i Norges Bank	63 351 475	-59 613 590	122 965 065
810701	Fondskapital	-63 351 475	59 613 590	-122 965 065

Note A Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Driftsutgiftene i offentlig helsetjeneste dekkes over NPEs ordinære driftsbevilgning på kap. 741, post 01 Driftsutgifter. Pasienters utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11 dekkes over kap. 741 post 70 Advokatutgifter. Fondet mottar ikke bevilgninger over statsbudsjettet. Endring i fondskapital inkluderer endringer i saldo for interimskonto.

5. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Tabell 1 Resultatoppstilling

Resultatoppstilling	Note	Rapporteringsår	Forrige år
Overføringer til fondet:			
Tilskudd fra statlige virksomheter	1	833 803 962	848 022 500
Tilskudd fra fylkeskommuner	1	7 519 099	2 117 761
Tilskudd fra kommuner	1	257 085 376	133 696 505
Sum overføringer til fondet	1	1 098 408 437	983 836 766
Overføringer fra fondet:			
Erstatningsutbetalinger	2	975 442 238	1 065 709 386
Annet	2	1 134	1 282
Sum overføringer fra fondet	2	975 443 372	1 065 710 668
Periodens resultat		122 965 065	-81 873 902
Disponering:			
Overføring av periodens resultat til fondskapital		-122 965 065	81 873 902

Resultatoppstilling - kolonne er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital framkommer ved at periodens resultat er lagt til opptjent fondskapital foregående år.

Tabell 5 Balanseoppstilling

Balanseoppstilling	Note	Rapporteringsår	Forrige år
Eiendeler:			
Oppgjørskonto i Norges Bank		63 351 475	-59 613 590
Sum eiendeler		63 351 475	-59 613 590
Fondskapital og forpliktelser:			
Opptjent fondskapital		63 351 475	-59 613 590
Sum fondskapital og forpliktelser		63 351 475	-59 613 590

Sum fondskapital og forpliktelser tilsvare beholdningen på oppgjørskontoen i Norges Bank, jf. rapportering til kapitalregnskapet

Sum fondskapital og forpliktelser tilsvare beholdningen på oppgjørskontoen i Norges Bank, jf. rapportering til kapitalregnskapet. Beholdningen har gått opp med nesten 123 mill. kroner fra 2020 til 2021. Økningen i fondets resultat skyldes at prognosen for erstatningsutbetalinger, som lå til grunn for innkrevingen av tilskudd, var høyere det som ble faktiske erstatningsutbetalinger. Det vil bli korrigert for dette ved beregning av tilskudd for 2022.

Tabell 6 Overføring til fondet

Note 1 Overføringer til fondet	Rapporteringsår	Forrige år	Differanse
8250 Tilskudd fra regionale helseforetak	788 475 197	798 631 672	-10 156 475
8251 Egenandel helseforetak	49 247 918	49 974 684	-726 766
8251 Tilbakeføring åpne poster per 31.12.	-4 503 009	-583 856	-3 919 153
8251 Korrigert IB	583 856		583 856
8251 Egenandel helseforetak korrigert	45 328 765	49 390 828	-4 062 063
Tilskudd fra statlige virksomheter	833 803 962	848 022 500	-14 218 538
8310 Tilskudd fra fylkeskommuner	7 519 099	2 117 761	5 401 338
8300 Tilskudd fra kommuner	257 085 376	133 696 505	123 388 871
Sum overføringer til fondet	1 098 408 437	983 836 766	114 571 671

Beløp er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet

Tilskudd som innkreves er basert på prognose for erstatningsutbetalinger for inneværende år og en avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatningsutbetalinger foregående år. Dette følger av instruksjonen for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.

Netto tilskudd fra de regionale helseforetakene, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatningsutbetalinger i 2021, er redusert med 10,2 mill. kroner i 2021 sammenlignet med 2020. Mesteparten av denne reduksjonen skyldes at det

ble avregnet 11,5 mill. kroner i 2021 sammenlignet med 34,3 mill. kroner i 2020. Resterende reduksjon på 33 mill. kroner skyldes reduksjon i prognosen for erstatningsutbetalinger.

I 2021 er det innbetalt 4 mill. kroner mindre i egenandel fra helseforetakene enn i 2020. Innkreving av egenandel fra helseforetakene utgår fra 01.01.2022, jf. oppdatert instruks for fondet per 15.12.2021.

Netto tilskudd fra kommuner, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2020, er økt med 123,4 mill. kroner i 2021 sammenlignet med 2020.

Netto tilskudd fra fylkeskommuner, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2020, har økt med 5,4 mill. kroner i 2021 sammenlignet med 2020.

Tabell 7 Overføring fra fondet

Note 2 Overføringer fra fondet	Rapporteringsår	Forrige år	Differanse
Erstatningsutbetalinger	975 442 238	1 065 709 386	-90 267 148
Bank- og kortgebyr*	1 134	1 282	-148
Sum overføringer fra fondet	975 443 372	1 065 710 668	-90 267 296

*Gjeld er tatt ut for å framstille regnskapet etter kontantprinsippet. I virksomhetsregnskapet er åpne poster tilbakeført for 2021.

Tabell 8. Erstatningsutbetalinger fordelt

Erstatningsutbetalinger fordelt	Rapporteringsår	Forrige år
Regionale helseforetak	82,2 %	80,0 %
Fylkeskommuner	0,5 %	0,6 %
Kommuner	17,4 %	19,4 %
Totalt	100 %	100 %

Tall er hentet fra internt saksbehandlingssystem

VI-C. Årsregnskap 2021

Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste

1. Ledelseskommentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste – oppdatert per 15.05.2019.

Fondet skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning knyttet til privat helsetjeneste, og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter både saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, inkludert nødvendige utgifter til IT-systemer, registre over private aktører og andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste. Dekning av driftskostnadene omfatter saksbehandling både i Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage). Inntektene til fondet finansieres av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Aktører som regnes som tilbydere av private helsetjenester går fram av pasientskadeloven § 8 og § 7 andre ledd. Jf. også § 3 i forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområde og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten. Disse aktørene har plikt til å betale tilskudd til NPE.

Forskriften gir også nærmere bestemmelser om reguleringen av privat helsetjeneste, inkludert omfanget på de årlige tilskuddene som skal innbetales til fondet. De årlige tilskuddene er ment å dekke alle kostnader relatert til skader som oppstår i det aktuelle året. Kostnadene omfatter driftskostnader, utgifter til advokater og erstatninger. Gjennom innbetalinger til fondet skal det avsettes midler til framtidige erstatningsutbetalinger, inkludert inntrufne, men ikke meldte eller oppgjorte skader.

Tilskuddene skal justeres over tid for å korrigere for eventuelle avvik mellom fondets faktiske størrelse og de avsetninger som anses som nødvendig for å dekke framtidige erstatningsutbetalinger.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld i fondet. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Det er utbetalt til sammen 56,8 mill. kroner i erstatninger i 2021, som er en reduksjon på 9,2 mill. kroner sammenlignet med 2020. Regnskapet for fondet viser samlede utgifter på 101,8 mill. kroner i 2021. Det er en reduksjon på 2,0 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Endringen i utgiftene til fondet i 2021 kan i hovedsak forklares med reduserte erstatnings-utbetalinger på 9,2 mill. kroner, reduserte driftsutgifter på 3,1 mill. kroner til Helseklages saksbehandling og økte driftsutgifter til NPEs saksbehandling på 6,3 mill. kroner. Økningen i NPEs driftsutgifter inkluderer økte sakkyndigutgifter, kostnader i forbindelse med flytting til nye lokaler og aktiviteter på IT-området.

I 2021 hadde fondet samlede inntekter på 124,8 mill. kroner. Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskudd fra private helseaktører har økt med 13,4 mill. kroner fra 2020 til 2021. Dette skyldes i hovedsak at behandlingssteder som stengte ned under starten av pandemien i 2020 nå har åpnet igjen. Regressinntektene i 2021 har økt med 3,8 mill. kroner sammenlignet med 2020. Økningen i regressinntekter kan i stor grad forklares med at Statens Innkrevingsentral (SI) har begynt med tvangsinnkreving av kravene selv, noe som tidligere ble gjort av Namsmannen.

Overføring av periodens resultat til fondskapital har økt med 19,4 mill. kroner fra 2020 til 2021. Økningen skyldes i hovedsak lavere erstatningsutbetalinger, høyere inntekter fra private helseaktører og regresskrav. Beholdningen på fondet rapportert til statsregnskapet per 31.12.2021 er 117,3 mill. kroner. Det er en økning på 22,9 mill. kroner fra 2020.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

I instruksen av 15. mai. 2019, fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, er det fastslått at fondet for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til privat helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område føres over egen konto i Norges Bank. Årsregnskapet for 2021 er presentert etter kontantprinsippet, og skal ivareta kravene i instruksen.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fond pasientskadeordningen – privat helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2022. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.



15.03.2022

Rolf Gunnar Jørstad
direktør

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår.

Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital

4. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Tabell 1. Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2021

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Regnskap 2021
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	94 289 481
Endringer i perioden	22 993 470
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	117 282 951

Tabell 2. Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2021

Konto	Tekst	2021	2020	Endring
810702	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	-117 282 951	-94 289 481	-22 993 470

Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste (PHT) fullfinansieres av private aktører, og dekker erstatningsutbetalinger, advokatutgifter og driftsutgifter. Fondet mottar ikke bevilgning over statsbudsjettet.

5. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Tabell 3. Resultatoppstilling

Resultatoppstilling	2021	2020
Tilskudd fra private helseaktører	118 537 572	105 163 746
Regress fra private helseaktører	6 254 795	2 369 961
Sum overføringer til fondet	124 792 367	107 533 707
Erstatningsutbetalinger	-56 839 339	-66 050 941
Dekning av driftsutgifter NPE	-35 603 442	-29 303 174
Dekning av driftsutgifter Helseklage	-6 033 300	-9 163 000
Annet	-3 319 991	654 442
Sum overføringer fra fondet	-101 796 072	-103 862 673
Periodens resultat*	22 996 295	3 671 033
Disponering:		
Overføring av periodens resultat til fondskapital	22 996 295	3 671 033

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital beregnes ved å legge periodens resultat til opptjent fondskapital i foregående år.

* Tilleggsinformasjon for periodens resultat og overføring av periodens resultat til fondskapital

Differansen mellom periodens resultat og det som er rapportert som fondskapital i

statsregnskapet per 31.12.2021 utgjør 2825 kroner. Dette er vurdert som ikke vesentlig og vil bli korrigert i 2022.

Tabell 4. Balanseoppstilling

Balanseoppstilling	2021	2020
Eiendeler:		
Oppgjørskonto i Norges Bank	117 282 951	94 289 482
Sum eiendeler	117 282 951	94 289 482
Fondskapital og forpliktelser:		
Opptjent fondskapital	117 282 951	94 289 482
Sum fondskapital og forpliktelser	117 282 951	94 289 482

Tabell 5. Inntekter

Note 1 Overføringer til fondet	2021	2020	Differanse
8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste	116 999 662	106 668 799	10 330 863
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	1 537 910	-1 505 053	3 042 963
Tilskudd fra private aktører	118 537 572	105 163 746	13 373 826
8480 Regress	2 020 000	2 533 206	-513 206
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	4 234 795	-163 245	4 398 040
Regress fra private aktører	6 254 795	2 369 961	3 884 834
Sum overføringer til fondet	124 792 367	107 533 707	17 258 660

For både konto *8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste* og *8480 Regress* vises en spesifisering av hvordan IB, åpne poster fra tidligere år og åpne poster per 31.12.2021 er tatt hensyn til for å ivareta kravet om kontantprinsippet i årsregnskapet.

I 2021 hadde fondet samlede inntekter på 124,8 mill. kroner (se tabell 5). Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskudd fra private helseaktører har økt med 13,4 mill. kroner fra 2020 til 2021. Behandlingssteder som stengte ned under pandemien, har nå åpnet igjen. Dermed øker tilskuddet fra disse.

For 2021 har det vært en reduksjon i antall regresskrav fra 20 til 12 saker.

Regressinntektene i 2021 har økt med 3,9 mill. kroner sammenlignet med 2020 (se tabell 5). Økningen kan i stor grad forklares med at Statens Innkrevingsentral (SI) har begynt med tvangsinnkreving av kravene selv, noe som tidligere ble gjort av Namsmannen.

Tabell 6. Utgifter

Note 2 Overføringer fra fondet	2021	2020	Differanse
Erstatningsutbetalinger	-56 839 339	-66 050 941	9 211 602
Dekning av driftsutgifter NPE	-35 603 442	-29 303 174	-6 300 268
Dekning av driftsutgifter Helseklage	-6 033 300	-9 163 000	3 129 700
Annet (se tabell 7)	-3 319 991	654 441	-3 974 432
Sum overføringer fra fondet	-101 796 072	-103 862 674	2 066 602

Det er utbetalt til sammen 56,8 mill. kroner i erstatninger i 2021. Det er en reduksjon på 9,2 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Driftsutgiftene i NPE og i Helseklage er belastet fondet med utgangspunkt i en gjennomsnittspris for hvor mye det koster å behandle en sak, inkludert advokatutgifter. Dekning av driftsutgifter for NPE viser en økning på 6,3 mill. kroner fra 2020. Endringen skyldes økte totale driftsutgifter i NPE og flere saker fra privat helsetjeneste. Dette gir økte utgifter til fordeling for fondet. For Helseklage er det reduserte driftsutgifter på 3,1 mill. kroner sammenlignet med 2020.

Annet-posten fordeler seg mellom bank- og kortgebyr, øreavrunding, konstaterte tap på fordringer og renteinntekter, se tabell 7 under.

Tabell 7. Annet

Annet	2021	2020	Differanse
7770 Transaksjonskostnader (bank - og kortgebyr)	-2 306	-2 442	136
7772 Øreavrunding	329	-7	336
7830 Konstaterte tap på fordringer	-479 748	-	-479 748
7831 Konstaterte tap på fordringer - Regress	-2 929 537	-	-2 929 537
8050 Renteinntekt - konti utenfor konsernkontoordningene	33 730	541 339	-507 609
8051 Renteinntekter	57 541	102 552	-45 011
Sum Annet	- 3 319 991	641 442	- 3 961 433

Konto 7772 består hovedsakelig av automatiske øreavrunding i forbindelse med fakturering. I tillegg er det bokført poster under 100 kroner som enten er for mye eller for lite innbetalt på kunderskonto. Vi betaler ikke tilbake og krever ikke inn beløp under 100 kroner fordi vi har vurdert at det er for kostbart og tidkrevende. Statens Innkrevingsentral krever heller ikke inn beløp under 100 kroner av samme grunn.

Ved tapsføring benyttes konto 7830 Tap på fordringer/7831 Tap på fordringer regress. Disse kontoene kan kun benyttes når kravene i økonomireglementet kap. 5.4 (pkt. 5.4.2.5, 5.4.3, 5.4.4, 5.4.5) er oppfylt. Privat helsetjeneste bruker Statens Innkrevingsentral til å følge opp krav som ikke blir betalt som forutsatt.

I 2021 hadde Statens Innkrevingsentral en vurdering av krav som kan avskrives på grunn av konkurs og/eller foreldelse hos private helseaktører. Det er gjort tapsføring på

0,5 mill. kroner på 26 tilskuddskrav på konto 7830 og tapsføring på 2,9 mill. kroner på syv regresskrav på konto 7831. Samlet er det tapsført 3,4 mill. kroner i 2021.

Inntekter på konto 8050 er renteinntekter betalt av Norges Bank ved årsslutt. Inntekter på konto 8051 er renter betalt fra Statens Innkrevingsentral i forbindelse med innkrevningen.

Året som har gått

Ny menforskrift på pasientskadeområdet

Forskrift om menerstatning ved pasientskader trådte i kraft 15.03.2021. Det er også laget en veileder til forskriften med eksempler.

Den nye forskriften gjelder saker meldt til NPE etter 15.03.2021. Saker meldt før 15.03.2021 behandles etter yrkesskedeforskriften.

Hvorfor ny forskrift?

Bakgrunnen for den nye forskriften er at forskrift om menerstatning ved yrkesskader (Ysf) har gitt føringer for beregning av menerstatning i pasientskadesaker. Ysf er utarbeidet med tanke på skader og sykdommer som typisk kan inntre ved yrkesskader. Denne forskriften har i liten grad vært oppdatert i takt med den medisinske utviklingen, og er mangelfull når det gjelder skader som erfaringsmessig oppstår ved pasientbehandling.

Det er viktig å sikre likebehandling, forutsigbarhet og riktig erstatning basert på oppdatert medisinsk kunnskap. Siden det ikke var mulig å få til en felles revisjon av Ysf, fikk NPE i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet å lage en ny forskrift om menerstatning ved pasientskader.

- Arbeidet med forskrift om menerstatning ved pasientskader har gått over flere år. Det er en milepæl at vi nå får en egen forskrift om menerstatning ved pasientskadesaker, sier avdelingsdirektør for juridiske oppgaver og sakkyndig utredning Vibeke Bugge Møllhausen.



Vibeke Bugge Møllhausen

Innholdet i ny forskrift

Forskrift om menerstatning ved pasientskader er delt inn i tre deler på samme måte som Ysf. Del I er om alminnelige bestemmelser og del II og III er invaliditetstabeller.

Menforskriften på pasientskadeområdet bygger på innholdet i yrkesskedeforskriften.

Siden det ikke var mulig å revidere hele tabellverket på en gang, valgte vi ut enkelte medisinske områder hvor behovet for en revisjon var særlig stort.

De medisinske områdene som først ble valgt ut var fordøyelsessystemet (mage og tarm), kjønnsorganer, urinrør og hjerte. Disse områdene er også omtalt i yrkesskedeforskriften, men de er supplert og justert i den nye forskriften. I tillegg er det laget et generelt punkt om smerter og et nytt punkt om cerebral parese. Ellers er resten av tabellverket fra yrkesskedeforskriften kopiert inn i forskrift om menerstatning ved pasientskader.

Fortsetter arbeidet med nye medisinske områder

NPE vil arbeide videre med enkelte nye skadeområder som vil tilføyes i forskriften på et senere tidspunkt.

Vi vil følge nøye med på hvordan forskriften fungerer og vurdere behov for endringer hvis det viser seg at den får utilsiktede konsekvenser.

Arbeidet med forskrift om menerstatning ved pasientskader har gått over flere år. Det er en milepæl at vi nå får en egen forskrift om menerstatning ved pasientskadesaker.

Arbeidet med flyttingen til Middelthuns gate 29

I februar 2022 flyttet Norsk pasientskadeerstatning fra Wergelandsveien 1 til Middelthuns gate 29 (M29) på Majorstua. Prosjektleder for flyttingen, Mårten Landgraff, har gjennom hele 2021 vært opptatt med store og små detaljer, før NPE kunne ta i bruk nye lokaler.

Den kanskje viktigste avgjørelsen for organisasjonen var en ny arbeidshverdag for de ansatte: ut av cellekontorer, og inn i åpent kontorlandskap.

- Prinsippene som skulle gjelde for M29 – «free seating» og «clean desk» - ble lagt allerede i januar. Det var viktig å ha dette på plass tidlig, så vi kunne bruke 2021 på modne tanken om åpent landskap, og involvere de ansatte i etableringen av en ny hverdag bort fra cellekontorer, forteller Landgraff.

Praktiske detaljer

Mer praktiske detaljer ble også etablert tidlig på nyåret. I samarbeid med innleide arkitekter landet prosjektet det overordnede temaet - farger og visuelt uttrykk - for lokalene. Temaet skulle speile det verneverdige NVE-bygget og ble en moderne retro-stil.

Utover våren arbeidet prosjektet med planløsning, infrastruktur og IT-løsninger. I april startet arbeidet med å involvere de ansatte i flytteprosessen.



Mårten Landgraff på befaring i M29.

- Involveringen av de ansatte startet med en stor spørreundersøkelse om temaene «arbeidsplassløsninger, samhandling, kultur og trivsel i nye lokaler». Dette var oppstarten for arbeidet vi skulle gjøre senere på høsten i egne workshops, sier Landgraff.

Involvering av ansatte

Høsten startet med å besøke andre virksomheter som hadde vært gjennom lignende flytteprosesser, for å høste erfaringer. Workshops om samarbeid og samhandling startet opp, og gikk gjennom hele høsten 2021.

- Gjennom disse workshopene involverte vi de ansatte på alvor. Gjennom gruppearbeid hvor hele organisasjonen ble invitert, laget vi kjøreregler for de forskjellige sonene som utgjør et åpent kontorfellesskap; arbeidssoner med fokus på stillhet og konsentrasjon, samarbeidssoner der praten kan gå løsere mens man jobber – og sosiale soner med god stemning, forklarer Landgraff.

Utflytting og siste detaljer

I siste kvartal var fokus også på lokalene vi skulle ut av, i tillegg til de nye vi skulle ta i bruk. Anbudsprosess for utflytting av gamle lokaler startet opp, med avhending av gamle møbler og utstyr som ikke skulle med videre. Gjenbruk ble satt på dagsorden, og vi arrangerte gratis loppemarked der ansatte kunne ta med hjem utstyr og gjenstander som ellers ville blitt kastet.

- På tampen av året arrangerte vi vårt årlige NPE-seminar der vi presenterte utfyllende informasjon om den nærstående flyttingen. Kjørereglene for nye lokaler, som ble etablert gjennom høsten, ble presentert for en samlet organisasjon. En uhøytidelig navnekonkurranse i forkant av seminaret gjorde at vi også kunne avsløre navn på møterommene i M29. 15. desember tok vi over lokalene – drøye to uker før avtalt overtakelse i januar 2022, avslutter Landgraff.



Ny kommunikasjonsstrategi

Ny kommunikasjonsstrategi skal hjelpe oss med å bli mer tydelige og målrettede i vår kommunikasjon, både eksternt og internt.

Høsten 2021 fikk NPE en ny kommunikasjonsstrategi på plass. Strategisk kommunikasjon skal være en selvfølgelig del av all planlegging i virksomheten. Det vil si at alle relevante beslutninger og handlinger skal kunne kommuniseres på en klar og lett forståelig måte til interne og eksterne målgrupper.

Aktiv og tilpasset kommunikasjon

NPE skal kommunisere i et klart og tydelig språk og bruke digitale kanaler og plattformer, slik at vi møter mennesker der de er. Erstatningssøkerne skal vite at NPE finnes og ivaretar en viktig rettighet for pasienter som har kommet uheldig ut i møte med helsetjenesten.

- Vi skal være tydelige, profesjonelle og personlige. Vi skal kommunisere med et språk som gjør det komplekse forståelig, sier fung. kommunikasjonsjef Torill Svoldal Stæhr.

Omtensksom, opplysende og kvalitetsbevisst

De viktigste føringene for kommunikasjonsstrategien er de strategiske målsettingene NPE har satt for 2019 – 2023, i tillegg til verdiene våre: å være omtensksom, kvalitetsbevisst og opplysende.

Vi skal drive aktivt opplysningsarbeid om pasientskadeerstatningen, være godt kjent og lett tilgjengelig. Kommunikasjonen skal bidra til god forventningsstyring, blant annet ved målgruppetilpasset kommunikasjon og å opplyse om hva pasientskadeordningen er og ikke er.

Kommunikasjonsstrategien er et godt verktøy

Strategien vil bidra til at kommunikasjonsarbeidet bygger et godt omdømme og en posisjon som er tydelig og riktig, og i samsvar med det samfunnsoppdraget NPE har.

-Strategien skal også bidra til at vi har tillit i befolkningen og være klargjørende for hva vi skal kommunisere, til hvem og hvordan, sier Stæhr.



Torill Svoldal Stæhr

Forberedelser til ny saksbehandlingsløsning

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage) bruker samme saksbehandlingsløsning basert på Public 360 fra TietoEvy. Ved å samarbeide om løsningen, sparer vi ressurser sammenlignet med å jobbe hver for oss.

Løsningen (kalt Isak) er utviklet over tid, og har mange spesialtilpasninger for saksbehandlingen vår. Nå trenger løsningen en modernisering. Vi har behov for en løsning som er mer brukervennlig og som er mer bærekraftig i drift og utvikling. Vi ønsker også å ta i bruk ny teknologi og skyløsninger der det er mulig. Det overordnede målet er å få på plass en god og moderne løsning som bidrar til effektiv saksbehandling og redusert ventetid for brukerne våre.

Smartprosjektet vårt jobber med å forberede arbeidet. Prosjektet har deltakere fra Helseklage og NPE, og blir ledet av de to etatene i fellesskap.



Marit Stene Myrvåg



Helge Fauskanger.
Fotograf: Cecilie Bannow

Gjennom 2021 har vi jobbet med å kartlegge dagens prosesser og behovet vårt videre. Siden vi bruker Isak på alle områder i de to etatene, har det vært et både omfattende og viktig arbeid.

Vi har også jobbet med å modernisere de tekniske plattformene våre, slik at de er klare for å ta imot en ny saksbehandlingsløsning.

Innenfor NPEs område har vi startet utviklingen av en egen løsning for oppfølging av tilskuddspliktige virksomheter i privat helsetjeneste.

Samtidig har vi gjort vurderinger av sikkerhet og personvern, blant annet knyttet til skyløsninger. Vi har som ambisjon å benytte skytjenester, men må være trygge på at de er sikre og tilfredsstillende til kravene til godt personvern.

Vi besluttet høsten 2021 å konkurranseutsette saksbehandlingsløsningen vår, og forbereder nå anskaffelsen. Vi velger å gå bredt ut, og håper at mange leverandører vil være interessert i konkurransen om spennende digital utvikling på et viktig samfunnsområde, sier avdelingsdirektør Helge Fauskanger i Helseklage og avdelingsdirektør Marit Stene Myrvåg i NPE, prosjekteiere for Smartprosjektet.

Kortere saksbehandlingstider i 2021

Avdelingsdirektør Anne-Mette Gulaker er veldig godt fornøyd med resultatet. Hun mener mye av forklaringen ligger i målrettet jobbing over tid, men at koronasmittesakene også drar ned gjennomsnittstallene.

Gjennom 2021 klarte NPE å redusere den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden med 12 prosent. I sakene som fikk ja og som fikk utbetalt erstatning, gikk saksbehandlingstiden ned med 23 prosent, sammenlignet med året før.

- Vi er ekstra fornøyde med at de gode resultatene ikke har gått på bekostning av kvaliteten i saksbehandlingen, sier Gulaker.



Anne-Mette Gulaker

Syv måneders behandlingstid i snitt

Det tok i snitt i underkant av syv måneder fra NPE mottar søknaden, til erstatningssøker fikk vite om de har rett på erstatning eller ikke. De søkerne som har fått medhold i kravet sitt, får i snitt utbetalt erstatningen etter enda syv måneder.

Saksbehandlingstidene varierer riktignok mye, blant annet på grunn av ulik kompleksitet i sakene.

Koronasmittesaker bidro til rekord i 2021

NPE mottok rekordmange erstatningssøknader i 2021, og 13 prosent mer enn prognosene.

- 674 saker gjaldt følger av koronavaksine eller smitte av selve sykdommen, og må derfor sies å bidra i stor grad til økningen fra året før, sier Gulaker.

Målrettet jobbing og kompetanseutvikling er sentralt



Gulaker mener de gode resultatene skyldes flere tiltak NPE har jobbet jevnt og aktivt med over lengre tid.

- Vi har lagt om deler av saksbehandlingen, slik at den samme saksbehandleren i stadig større grad er ansvarlig for samme sak gjennom flere trinn. Dermed sparer vi tid på at en ny saksbehandler skal overta saken, og sette seg inn i detaljer og vurderinger som er gjort.

Tilbakemeldinger fra saksbehandlerne selv, tyder på at både de og erstatningssøkerne mener dette er en god ordning, som øker tilliten hos erstatningssøkerne og bedrer forståelsen hos saksbehandler av hva som er viktig å ha på plass før saksgangen videre.

Gulaker viser til at kompetanseutvikling og opplæring av de ansatte har vært sentralt.

- Vi har hatt stor suksess med opplæring i team for nyansatte. Slik blir det lettere å utveksle erfaringer og forståelse mellom kolleger, og vi som legger opp opplæringer og kurs får erfare hvilke områder det er lurt å fokusere mest på.

Gulaker viser også til at NPE har jobbet med å bedre kontakten og tilgjengeligheten til de sakkyndige, og jobbet med tettere oppfølging og opplæring av disse. Dette kan bidra til at det blir mindre skriftlige tilleggsspørsmål, og de sakkyndige erfarer hvor de bør være tydeligere, og hva saksbehandlerne er ute etter for å få svar på de sentrale spørsmålene i utredningen av saken.

- I tillegg har flere av erstatningssøkerne våre fått hjelp via den digitale brukerportalen vår, Min side, og dermed sparer vi tid i postgang, og kan raskere få avklart uklarheter.

Ny seksjon for saksbehandling og tjenesteutvikling

I november 2021 fikk Elin Johnsen med seg syv saksbehandlere fra andre seksjoner i NPE, og dannet «Seksjon for saksbehandling og tjenesteutvikling» – nå best kjent som «SOTU».

Seksjonen faller under Avdeling A for pasientskadesaker, og skal blant annet bidra med å beskrive saksbehandlingsområdets behov overfor de som utvikler digitale tjenester og løsninger.

Samarbeid på tvers av fagområder, virksomheter og landegrenser



Elin Johnsen

- Hensikten med å opprette seksjonen er å spre kompetansen og forståelsen av teknisk utvikling, og være et mellomledd mellom de ulike miljøene, forklarer seksjonssjef Johnsen. Vi har samlet erfaring fra flere forskjellige seksjoner i NPE, og satt sammen et team som skal jobbe delvis med utvikling og delvis med saksbehandling.

Hun presiserer at hensikten ikke er å konkurrere med IT-seksjonen, men å samarbeide med dem og andre fagområder, blant annet økonomi og de sakkyndige, i tillegg til Norsk helsenett. Dessuten er det opprettet dialog med andre offentlige organer i Norge, i håp om å lære av deres opplevelser og gjøre arbeidet så effektivt som mulig.

- Automatisering og robotisering vil bli stadig mer viktig i arbeidslivet og saksbehandlingen framover. Et eksempel på hva vi skal jobbe med i den sammenhengen, er videreutvikling av Min side og automatisering av prosesser i saksbehandlingen, sier Johnsen.

- Vi har allerede hatt møter med søsterorganisasjonene våre blant annet i Sverige og Danmark, for å se hvordan de har løst dette. Vi vil samarbeide enda mer med dem framover, noe vi ser fram til.

I tillegg vil den nye seksjonen selvsagt være engasjert i arbeidet med ny saksbehandlingsløsning for NPE og Helseklage.

Allsidig seksjonssjef for en allsidig seksjon

Johnsen har lang fartstid som seksjonssjef i NPE, men også mye erfaring med utvikling, forenkling og tekniske prosjekter. Blant annet er hun produkteier for ISAK og Min side, er fagkoordinator i Smart-prosjektet, og har vært leder for diverse utviklingsprosjekter gjennom NPE-karrieren.

- Målet for seksjonen er å bidra til å tilpasse tjenester, slik at de fungerer best mulig for alle parter. De ansatte i seksjonen fordeles derfor utover på prosjekter og tjenesteutvikling, og rapporter jevnlig tilbake til de andre. I tillegg har alle saksbehandlere en portefølje med erstatningsaker, og skal bidra med opplæring av både nye og allerede ansatte NPE-ere.

Forhåpentligvis vil dette tilby muligheter for kompetansebygging, videreutvikling og varierte oppgaver for de ansatte, samtidig som NPE i enda større grad kan drive i tråd med strategien vår.

Nytt tilbud om opplæring av avtalesakkyndige

Å utvikle et godt digitalt opplæringstilbud har vært særlig sentralt i 2021, blant annet for å bedre møte hjemmekontorordningen for de avtalesakkyndige. Målet er å sikre god rolleforståelse, lavere kostnader, effektiv produksjon og sakkyndigvurderinger av høy kvalitet.

- Etter nok et år med pandemi, har vi vært nødt til å se hjemmekontorsituasjonen som mer permanent, sier seksjonssjef i seksjon for sakkyndig utredning (SSU), Iren Grøndahl.

- Vi ser at det kan være mer krevende for noen avtalesakkyndige, spesielt de nye, å komme godt i gang uten å ha fått opplæring i NPEs lokaler. Vi har i 2021 utviklet en ny opplæringspakke, med videoer og digitale kurs.

Avtalesakkyndige er sakkyndige spesialister med en fast avtale om å jobbe et visst antall timer per måned med å vurdere saker for NPE.



Iren Grøndahl

Mestring av digitale hjelpemidler gir bedre ressursbruk

Grøndahl forteller at de gjennom året har jobbet enda mer målrettet med samhandling mellom saksbehandlere og de sakkyndige, og dermed oppnådd resultater i tråd med NPEs strategi.

Blant annet har de med hjelp fra IT-seksjonen startet opplæring i bruk av digitale møter og digital samhandling. Dette for at de sakkyndige skal kunne kommunisere enklere

med andre sakkyndige og saksbehandlerne, uten fysisk tilstedeværelse. Det blir ekstra viktig framover, fordi de sakkyndige i hovedsak skal fortsette på hjemmekontor også etter pandemien.

- Vi ser dessuten at denne formen for målrettet opplæring vil avlaste brukerstøtteapparatet, som igjen reduserer NPEs ressursbruk både tidsmessig og økonomisk, sier Grøndahl. Dette er et ekstra viktig tiltak etter hvert som vi får flere avtalesakkyndige i NPE.

Svært fornøyde med resultatene i 2021

- NPE har i løpet av året nådd 117 avtalesakkyndige, som er en økning på 10 personer fra 2020, forteller Grøndahl. Tidligere har det vært utfordrende å rekruttere sakkyndige til enkelte fagområder. For noen år siden snudde det, og nå er det i de fleste spesialiteter flere tilbydere enn utlyste avtaler hos oss.

Produksjonen til avtalesakkyndige økte med 2,6 prosent i 2021, mens andelen vurderinger fra sakkyndige med enkeltoppdrag gikk ned med 35 prosent.

- Vi har også kortere ventetid for de aller fleste spesialiteter, og sånn sett en god saksflyt, så vi har all grunn til å være fornøyde med tallene for 2021.

Hvordan er det å jobbe i NPE?

Det jobber rundt 160 medarbeidere i NPE. Det er fagfolk innen blant annet saksbehandling, juss, IT, kommunikasjon, økonomi og ledelse. Vi legger stor vekt på kvalitet og faglig ekspertise. Erstatningssøkeren skal være viktigst i alle ledd i behandlingen av erstatningskrav.

«Jeg har jobbet fulltid i NPE i snart to år, etter et par år med sommerjobb og deltidsstilling. Jeg trives godt på grunn av fagblandingen juss og medisin, men vil også trekke fram det veldig gode miljøet i NPE. Det er mye vilje til å lære av og hjelpe hverandre, og overhodet ikke konkurransepreget.

For meg er det viktig at erstatningssøkerne føler de har blitt hørt, tatt på alvor og fått svar på det som gjorde at de søkte om erstatning. Jeg synes derfor det er en flott utvikling at vi saksbehandlerne i stadig større grad får følge en sak gjennom alle ledd i saksbehandlingen, fra søknaden mottas, til pengene utbetales eller kravet avslås. Da spares saksbehandlingstid, og det skaper tillit og trygghet hos søkerne å forholde seg til én person de vet at kjenner saken deres godt.»



Ottar, saksbehandler

«Jeg begynte i NPE i fjor, midt under pandemien. Dermed ble all opplæring på hjemmekontor. Naturlig nok er det noen utfordringer med å bli kjent med kolleger og nytt system via skjerm, men i mine øyne kunne man ikke løst situasjonen på en bedre måte, og jeg er veldig fornøyd med opplegget.

Fordi NPE ansetter i grupper som læres opp sammen og følges tett av en veileder, blir man godt kjent og trygg med mange på samme faglige nivå. Det gir tilhørighet, lav terskel for å spørre hverandre og mulighet til å lære sammen. Etter hvert fordeles vi i seksjonene, og får spesialisert oss på de medisinske fagområdene der og bli kjent med flere kolleger.

Jeg trives veldig godt i NPE, og liker særlig at man skal være helt objektiv i vurderingen av erstatningskravene. Dessuten er det givende med en jobb der man kan gjøre en forskjell i enkeltpersoners liv.»



Anne, saksbehandler

«Jeg er utdannet jurist og journalist, og fikk i november 2021 mulighet til å benytte begge fagbakgrunnene mine i NPE. Fram til dette hadde jeg jobbet som saksbehandler i flere år, og stortrivdes med det. Da det åpnet seg et vikariat på kommunikasjonsavdelingen, grep jeg likevel muligheten til å bruke andre deler av kompetansen min.

Nå jobber jeg med å besvare henvendelser fra presse og andre utenfor bedriften, sørge for at informasjon om prosjekter og aktiviteter kommer ut til de ansatte, oppdatere npe.no og intranettet, og annet kommunikasjonsarbeid. Det er fantastisk å få være med å vise fram det viktige arbeidet NPE gjør, som jeg er veldig stolt av å være en del av.»



Maren, kommunikasjonsrådgiver (vanligvis saksbehandler)

«Jeg jobbet i NPE i mange år, og har bestandig trivdes her. Da jeg byttet bosted, synes jeg den daglige reiseveien ble for krevende og byttet til en jobb nærmere hjemme. Etter to og et halvt år ute, ble imidlertid savnet for stort. Kombinert med økt muligheten til hjemmekontor, bestemte jeg meg derfor for å søke meg tilbake til NPE.

Nå veileder jeg kolleger i deres saker, både med juridiske og medisinske spørsmål, i tillegg til å behandle egne saker.

Jeg savnet å være del av et stort fagmiljø, og «vi-følelsen» jeg mener NPE er spesielt gode på å skape hos sine ansatte. Mulighet for videreutvikling og gode støttefunksjoner, i tillegg til å være ryddig og strukturert, gjør NPE til en god arbeidsgiver i mine øyne.»



Trude, saksbehandler og fagveileder

Møt NPEs nye avdelingsdirektør og HR-sjef

I mars 2021 begynte Ragnhild Remøy som HR-sjef og avdelingsdirektør i den nyopprettede avdelingen for HR og organisasjonsutvikling. Hun kom fra en karriere innen det maritime miljøet, og har blant annet jobbet som leder på finansavdelingen ved Rolls-Royce Marine og som HR-direktør for et skipsverft på Vestlandet.

Utradisjonelt karrierevalg

- For meg er det viktig å få lov til å gjøre en forskjell, og det opplever jeg at vi kan gjennom HR-arbeidet. Derfor har jeg valgt en noe utypisk karrierevei i forhold til andre med min utdanningsbakgrunn.

Remøy har masterutdannelse innen økonomi og ledelse (MBA), én i Norge og én i Oxford. Målet om å oppnå størst mulig suksess for bedriften er imidlertid den samme som hos de tradisjonelle MBA studentene, men Remøy ønsker å bidra mot målet gjennom å være en støtte og tilrettelegger for andre på veien dit.

Hun omtaler bedrifters ansatte som «human kapital», og mener det må håndteres med like stor eller større omhu enn tradisjonell kapital.

- Mye av oppgavene til HR er å balansere trivsel og trygghet, mot ytelse og måloppnåelse. De menneskelige aspekter har større gjennomslagskraft enn all verdens intenderte strategier, fortsetter hun.

- Det betyr ikke at bedriftens mål og operasjonelle effektivitet har mindre betydning enn tidligere antatt, men tvert imot at måloppnåelsen blir større hvis en tar inn over seg virkningen av kulturen på arbeidsplassen.

Utfordrende å starte hjemmefra

Når essensen i jobben er å støtte en menneskemasse på rundt 160 personer, har det vært krevende å måtte forholde seg til flesteparten via skjerm. Periodene med større tilstedeværelse på kontoret har hjulpet, men hun ser fram til pandemien tillater oss å treffes mer fysisk.

Hun er likevel klar på at den noe utfordrende oppstarten har vært inspirerende og givende, takket være hjelpsomme og støttende kolleger.

- Hvis NPE kan møte våre ansatte på samme måte som avdelingen min har tatt imot meg, har vi langt på vei lyktes i oppdraget vårt. Jeg ser fram til å være med på veien videre, forhåpentligvis også som en kulturell arkitekt i NPEs arbeidsmiljø.



Ragnhild Remøy